ԱՒԵՏԱՐԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ՅԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄՐԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՑ 49, ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒԼԻՍ 21, 1906. Ն: 29

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՄԲԻՑԱԶ Հ. Փ. ԿՐԻՆ

ՄԻՒՐԼԼԻՑ Հ. Ս. ՊԱՐՆԶՄ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՆՏԷՐԻՃԷ

Հավատիս ի Տինիյէ 505. —Բուհ Մատեհէին էսէրի՛ Մի Տիր 507. —Ասատանէն փութփերէսթ Գապիլէլէրի 510. —Բիւթանիա վա՛ղուց Մէճլիսինին Բափօրթը 512. —Մէրզիֆունատա Ինճիլի վա՛ղուց Մէճլիսի 514. —Փերթեվ ի Շեմս վէ Անըն Խրամեթի 515. —Մաղնիսատա Ամերիգա Մէքթեպ ի Ալիսի 516. —Շաւ՛ուհաթ ը Ծիյատիյէ 517. —Մաքրոֆիյէ 519։

ՀԱՎԱՏԻՍ Ի ՏԻՆԻՑԷ

[գէնտ ի մախսուս]

Մր. Էվընզ Րօպըրթզ, Ուէյլզին ահվալ ը հաղըրէհինէ տա՛իր քէնտիհինէ ասրուլան ահե՛ալա ճէվապէն տէմիչ տիր քի, «Ամերիքահունատան ասնրա լիմանլըգ, տուրղունլըգ տէյիլ, անճագ գավի գանա՛աթ ու իթմինան։ Փէք օ գատար հալ ը վէճտ տէյիլ, անճագ չօգ ահլքհունէթ վէ ահլամէթ։ Պա՛զըլար էյիլիք էթմէքտէն օտանմըշլար. պա՛զըլար տիւնեէվի Թարզ ը մա՛իչէթլէրէ տէօնմիւշլէր տիր։ Լաքին քէլիոէլէրին հայաթը տա՛մի տաւրէթտէ Թէշվիգ օլունմաւշ տըր, վէ համիչէթ ի տինիչ աթէշի՛ ինթիպահ ը րուհանի վաղթատըյէ հալա ետնմագտա օլուպ, էլեկտրիգ հէր զէմանատա. քինտէն զիյատէ գուվվէթլի տիր։ Պիր գաչ մահալէրտէ «իլահի չիֆա» Թա՛լիմինի Թէրվիհ ինչին թաւտաւտի միւճահէտէլէր վագը՛ օլմաւշ տըր. ատէմլէր մա՛ալէճաթ գուլլանմագտըզըն տա՛ա իլէ 'իլէթլէրի Թէտավի էթմէք իտտի՛ատընտա պուլունմագտա տըրլար։ Լաքին պուհիպի իֆրաթլար վէ ահլիմ Խրիսթիյանլըզըն Թաղիիրաթը՝ հէր եէրտէ վագը՛ օլուրլար։ Ինթիպահ ը րուհանինին ահմէրէսինին իքի միասլը սիթիքլէր տիր. կէչէնլէրտէ պիր մա՛տէնճինին գարըսը վէճաթ էթտի։ Մա՛տէնճի զէվճէտինէ պագմադ վէ ճէնազէ իչինէ Թէտաւիք կէօրմէք իչինէ խանէհինտէ գալտը։ Ո միւտտէթ զարճընտա անընն իչ արգատաչլարը հէր կիւն պէչ արապայը մա՛տէն քէօմիւրիւ իլէ տօլտուրըպ, անլէրի մէրգուճըն մարգասը իլէ մարգալատգալարը հալտէ, անլէրին տօլտուրմա իւճրէթինի մէրգուճ ալըր իտի։ Տիկէր միասլտա, պիր մա՛տէն միւտիրի, պիր իչճինէն փօսթա իլէ 36 ղրչ. ալտը։ Պահ ագչէ օլ իչճինին չալմըշ օլտըղը պիր չէքճինին պէտէլի իտի։ Մէրգուճ պահ մէպլաղը պիր մէքթապ իլէ կէօնտէրիպ, քէնտինին իրթիքապ էթմիչ օլտըղը Ֆի՛լիւ ապրգաթը ի՛թիրաճ էտիյօր իտի։

Ինկիլիթէրրատա մէքթէպլէրէ 'ա՛իտ գանուն լա՛ինաօրնա տա՛իր ճէրէյան էթմէքտէ օլան միւճահատէլէր ղայէթ չիտտէթլի տիր, վէ հիւքիւմէթ ի հաղըրէ մէզքիւր լա՛իհայը հէմ ինկիլիզ միլլի քիլիսէյէ մէնսուպ օլան հէմ տէ մէնսուպ օլմայան խրիսթիյանլարա գապուլ էթտիրէճէք տաւրէթտէ թա՛տիլ էթմէքլիյի պէլքի իմքանսըղ պուլաճագ տըր։ 2,000 րուհպանըն տու՛ա քիթապընըն հէվ միւհթէվիյաթընը գապուլ էթմէքտէն իտէ ինկիլ-

Թէրրա քիլիսէօինտէն այրըլմագլըդր միւրէֆֆահ սայտըգլարը Թարիխտէն, եա'նի 1662 սէնէօինտէն պէրու հիչ պիր մէօ"էլէ մէմլէքէթի պու գատար հէյէճանա կէթիրմէմիչ տիր։ Շիմտիքի հալտէ Ինկիլիզ քիլիսէօի մէնսուպիյնի մէքթէպլէրտէ մէզհէպի ֆըրգալարա 'ա"իտ Թա'լիմէրին վէրիլմէօի խուսուսընտա իսթար էյլէմէքտէ օլտըգլարը հալտէ, էքսէրիյէթի Թէչքիլ էտէն Ազատ քիլիսէլէր մէնսուպիյնի մէքթէպլէրին պիլճիւմլէ մէզհէպի ֆըրգալար Թա'լիմաթ վէ Թէ"ալիրաթընտան վարէօթէ օլմալարընը Թալէպ էթմէքտէ տիրլեր։ Ինկիլիզ քիլիսէօինէ Թարաֆտար օլան Թոյմ, Սընէոթօբ, եա. խօա ոա"իր հէր հանկի պիր զազէթայը օգուսյան պիր քիմսէ հիւքիւմէթին փարլամէնթօյա Թագտիմ էթտիյի զանուն լա"իհաօրընը զայէթ նահագդ վէ մուզիրր օլտըգը զաննընա զահիպ օլուր։ Լէկերըլ զազէթալարը օգուսյան պիր քիմսէ իսէ էլպէթթէ Թամմ պուննուն 'աքսի օլան զաննա զահիպ օլուր։ ՍրիսԹիյանլար իչպու միւնագա'սանա տօլայը զայէթլէ միւէ"էսէֆ օլմալը տըրլար։ Մէչընէրէ Րէվո-նըն տէտիյի կիպի, «տիւննանըն ճէհալէթի, պաթըլ ի'թիգատը, փօւԹփէրէսԹիյի Մասլուպ Զաթըն մուհապպէթ զանուննընա Թապի' օլմագտան պաշգա պիր եօլ իլէ ասլա տէֆ' ու իզայէ օլուսնամազլար։» Պու մէմլէքէթին խրիսԹիյան մէքԹէպլէրինտէ մէօ"էլէ նիսպէթէն գօլայ տըր, զիրա մէքթէպլէր քիլիսէլէրէ մէրպութ տըրլար։ Մէքթէպլէրին պիլճիւմլէ մէզհէպի ֆըրգալարա մէնսուպ հէր սընֆ էհալիտէն ալընան վէրկիլէր իլէ իտարէ վէ մահհաֆազա օլունտուգլարը եէրլէրտէ, մէօ"էլէնին հալը ու ֆայը միւչքիլ տիր։ Ամէրիգատա տինի Թա'լիմլէրին խանէլէրտէ վէ քիլիսէլէրտէ վէրիլէճէյի մէ"մուրլուկ հէր նէվ' տինճէ Թա'լիմ մէքտաԹիպ ի էմրիյէնին խարիճինտէ պրագրըմմըլար տըր։ Վէ լաքին տինի Թա'լիմին մէզքիւր մէքթէպլէրին խարիճինտէ պրագրըմմասը պիր չօգ խրիսԹիյանլարճա մուճիպ ի մէնսուպիյէթ տէյիլ տիր։ ԻնկիլԹերատա մէքտաԹիպ ի էմրիյէ խրիսԹիյանլըզըն Թա'լիմաթ ը էտաթիյէսինի հավի օլսուպ տա միւճատէլէ ԹահԹընտա պուլունան հէվ մէօ"էլէլէրի խարիճիտէ պրագան պիր տէրս քէթթապը գուլլանմագտա տըրլար։ Լաքին Ինկիլիզ միլլի քիլիսէօի մէնսուպիյնի պու տէրս քիթթապընտան խօշնուտ տէյիլ տիրլեր։ Տու'ա էտէլիմ քի պու միւճատէլէնին նէթիճէօի պիւԹիւն քիլիսէնին խայրընը մուճիպ օլսուն։

Լընտըն Մէչընէրի Սօսայիթի միսիօներլէրինտէն վէր. Չարլս Գօլէնզ՝ Մատտակասգարտա քեա"ին պիր չէհրտէն եաղտըզը պիր մէքթուպտա պիլտիրտիյինէ կէօրէ, օրատա վագը օլան պիր ինԹիպահ ը բուհանի նէթիճէօինտէ 341 քիչի իմանա կէլմիչ, վէ քիլիսէ ա'զալարը խայրընա արթմըշ տըր։ Կէրէք օլ չէհրտէ կէրէք հէմճիվար մահալլէրտէ հէվի նուսխալար Թօփլանըրըպ եաղըմըշլար տըր։ Սէֆիհանէ վէ րէզիլանէ 'էօմր կէչիրէնլեր հագիգի Թէվզիքեարլըզ էօերլերի կէօսԹէրիպ, տօօԹլարընը իմանա կէթիրմէք իչին ճիտտի սուրէթտէ չալըշըպ չապալամազա պաղլամըշլար տըր։

Գուննան իքի սէնէ էվվէլ Ամէրիգա Սրիցական միսիօներլէրինէ մախսուս օլուպ տա Գօնկօ ըրմաղը իւզէրինտէ իշլէմէքտէ օլան պիր իսԹիմպօք (ուճագ վափօր) պաթըպ ,անընի իչինտէ պուլունան 24 քիչիտէն պիր եէրլիտէն մա'սասըճիմլէԹէն Թէլէֆ օլմաշլար տըր։ Մէզքիւր քիլիսէնին կիրակի մէքթէպլէրի իլէ նէվճիվանլարընը ճէհա չիրքէթլերի 8,000 Ինկիլիզ լիրասը Թօփլամըշլար, վէ պու մէպլաղ իլէ պիր վափօր եափտըրըպ, մահալ ը մէզքիւրէ կէօնտէրմիշլեր տիր։ Րիվայէթէ կէօրէ, պու վափօր Աֆրիգայա կէօնտէրիլէն էն միւքէմմէլ վափօրլարտան պիրիսի օլուպ, Գօնկօ ըրմաղը իւզէրինտէ 900 միլլիք պիր մէսաֆէտէ եօգարը աշաղը իշլէյէճէք տիր։

Աֆրիգա ստալարընտա Ֆրանսըզ ՓրօԹէսԹան միսիօներլէրինին իշլէմէքտէ օլտըգլարը Գուրուպօ գապիտէօինին (քի 350,000 նուֆուսատան 'իպարէթ տիր) 15,000ի քիլիսէ ա'զասը տըր։ Անլեր չօպանլարընըն մա'աշլարընը քէնտիլերի Թէ"սիյէ էտէրլէր, քէնտի քիլիսէլերինի քէնտիլերի պինա էտէրլէր, վէ մէզքէպլէրինին մասրաֆլարընը քէնտիլէրի տէֆ' ու Թէվզիյէ էտէրլէր։

Ճափօնիա վէ ՀինտոսԹանընն կ. ՍրիսԹիյան Շիրքէթլերի գօմիսիօներընըն ԹէրԹիպինէ կէօրէ, 'իլմ ու քէմալ վէ էհլիյէթ ու իգԹիտար սահիպի օլան իքի Ճափօնիալըլար ՀինտոսԹան խրիսԹիյանլարընա քէնտիլերինն Թէճրիպէ վէ նասիհաթլարըյլա եարտըմ էթմէք իւգրէ, ՀինտոսԹանըն պաչլըճա չէհրլերինի զիյարէթ էտէճէքլեր տիր։ Գուննուն իչինն Տր. Մօլտա վէ Մր. Հարատա իննԹիխապ էտիլմիշլեր տիր, վէ պիւԹիւն ՀինտոսԹան խրիսԹիյանլարը տու'ա էտիյօրլար քի պու մէչհուր զիյարէթճիլեր գուվվէթ վէ հիքմէթլէ տօլու օլարագ կէլօնլեր վէ փուԹփէրէսԹ Հինտիլեր արաօընտա պիր չօգ միւէֆֆէգըքիր զաթլար Սրիսթիյանլըզըն հագիգաթընը հիսս էտէրէք, անը գապուլ էթմէյէ իրշատ օլունսունլար։

Նիւ-Եօրգ չէհրինին Գօլումպիա տաբիւլֆիւ-

նունքնտա իճրա օլուննան պիր խիթապէթ միւ-
ռապագաբընտա, միւմէյեիզլէր միւքեաֆաթըն
փգահռագա Սէնէ նամրնտա պիր Զուլու փրէնսի-
նէ վէրիլմէսինէ իթթիֆագ ը արա իլէ գարար վէր-
միլլէր տիր։ Միւմաիլէյհ 'իլմ ի հուգուգ թանահ-
լի իչուն Օգոֆրըտա տարիւլֆիւնուընընա կիթմէք,
վէ պա'տէհու Ինկիլիզ վալիսինին րիյասէթի ալ-
թընտա պուլուննան մէճլիստէ Զուլուլըլար մու-
րախասը օլմադ իւզրէ. Զուլուլէնտէ 'ավտէթ
էթմէք նիյէթինտէ տիր։ Միւմաիլէյհին իտահ'ա-
սընճա, Զուլուլըլար քէնտի մէմլէքէթլէրինի քիւ-
չատ, վէ քէնտիլէրէ 'ալի միյ'ար ը քէմալլար կէօս-
թէրմիչ օլմալարընտան տօլայը Ինկիլիզլէրէ մէտ-
հուն ը մէճն ու չիւքրան տըրլար։ Լաքին պիր
թագըմ ռա՛ի թէֆէյհիւմաթտան նաչի Ինկիլիզ-
լէր իլէ Զուլուլըլար արասընտա խայլըճա իխթի-
լաֆաթ մէվճուտ օլուպ, միւմաիլէյհ անլէրին արա-
սընտա տահա վիֆագքեաբանէ միւնասէպաթ հու-
ուլէ կէթիրէ պիլէճէյինէ իւմիտվար տըր։ Միւ-
մաիլէյհին պէյանընճա, Աֆրիգա էհալիսի ռա՛իր
մէչհուր ագվամընն ռասրընտա իգթիֆա էթմէկէ
մէճպուր տըր։ Անընն իտահ'ասընճա, զէնճիլէր'
տահա 'ալի նէվ'տէն պիր մէտէնիյէթ մէյտանա կէ-
թիրէճէքլէր վէ ռա՛իր գավմլար անլէրտէն փէք չօգ
չէյ էօյրէնէճէքլէր տիր։

Մ. Ամէրիգատա Երիցական քիլիսէօինին Գըմ-
պըրլէնտ Երիցականլարը իլէ իթթիհատը ախիրէն
իճրա օլուննմըշ տըր։ Սօնրաքի մէզհէպի Ֆըրգա
ֆէնթըքի վէ Թէնըսի էյալէթլէրինին տաղլըգ
սէմթլէրինէ պուննտան եիւգ սէնէյի միւթէճա-
վիզ պիր միւտուէթ էվվէլ վուգու՛ պուլան պիր
ինթիպահ ը բուհանի էննասընտա զուհուրա կէլ-
միչ, վէ եէնի թէչէքքիւլ էտէն ճէմ'աթլարըն
հէփիսի իչուն չօպանլար պուլմադըգ իմքեանսըզ
օլարընտան, էֆքատ ը ճէմ'աթտան պիր թագըմ
քիմսէլէր Սինօդըն մուգթադի ռայտըզը թէտարի-
քաթ իճրա օլուննմագաբըզըն չօպան թախսիս օ-
լունմուշլար։ Գունուն նէթիճէսի օլարագ, Գըմ-
պըրլէնտ տաղլարընտա պուլուննան պու քիլիսէ-
լէր այրը պիր մէզհէպի Ֆըրգա մագամընտա Երի-
ցական քիլիսէօինտէն այրըլտըլար։ Ֆէզվլիք պու
քիլիսէլէր քէնտիլէրէ ժախսուս պիր թագըմ թա'-
լիմաթա տահի զահիպ օլտուլար։ Լաքին անլէրին
այրը հալտէ գալմադը իչիւն մէյտանտա պուլուս-
նան պիլ ճիւմլէ սէպէպլէր չօգտան զա՛իլ օլմուշ
իհթլէրինտէն, պու ա՛էֆ'ա 185 000տէն գիյատ
քիլիսէ ա'զալարը պուլուննան Գըմպըրլէնտ Երի-
ցականլարը անա Երիցական քիլիսէօի իլէ պիր-
լէշմիչլէր տիր։ Գըմպըրլէնտ Երիցականլարընըն
ուճագ պիր գըսմը Իռագչիա Ազատ քիլիսէօինին
Միւթթէհիտ Երիցական քիլիսէօի իլէ պիրլէշմէյէ
գարչը փրօթէսթօ էթմիչ օլտըգլարը կիպի, պու
իթթիհատ 'ալէյհինտէ փրօթէսթօ էթմիչ իռէլէր տէ,
իչպու ագալիյէթին միւրաճա'աթ էթտիքլէրի նիգա-
մի մահքէմէլէր' անլէրին իռթիտա'սընը րէտտ էթմիչ
օլտըգլարընտան, իթթիհատ օլմուշ պիթմիչ պիր
իչ տիր։ Շու գատար քի պիր գաչ քիլիսէլէր եի-
նէ պու իթթիհատտան ուզագ տուրաճագլար տըր։

Ամէրիգան Պօրտ չիրքէթինին րէ՛իսի Մր. Դէյ-
վիզ պու ա՛էնէ պիր միլեօն տօլար ի՛անէ թօփլա-
նըլապիլէճէյինտէն փէք իւմիտվարանէ պահռ էթ-
մէքտէ տիր։ Շիմտիյէ գատար զաթէն ալընան ի-
'անէ վէ ի՛անէ վա'տլարը կէչէն ա՛էնէքինտէն 100
պին տօլար զիյատ տիր։ Տիւնեա փուբփէրէօթլէ-
րինին խրիսթիյանլըգ սա՛իրէօինէ կէթիրիլմէսի
էմր ի 'ազիմի իչիւն օլան արզու վէ իչթիյագըն
արթմըշ օլտըգընա տէլալէթ էտէն պիր թագըմ
սա՛իր 'ալամէթլէր տահի վար տըր։

Լընտըն Միչընէրի Սօսայիթինին, Ամէրիգան
Պօրտըն (Ժօղովական), Ամէրիգան Մէթօտիսթ
վէ Ամէրիգըն Փրէզպիթէրիըն Պօրտըն խտարէ ի
միւթթէհիտէօի ալթընտա Փէքինտէ պիր իթթի-
հատ մէքթէպի Թըպպիյէօի քիւչատ օլունմըշ տըր։
Մէքթէպին ինչա՛աթ վէ թէճհիզաթը 602,000 թա-
էլ օլուպ, պուննուն 10,000ինի վալիտէ իմփէրա-
Թօրիչա, վէ 12,000ինի սա՛իր Չինլի տօթլար
թէ՛տիյէ էթմիչլէր տիր։ Րէօմի քիւչատընտա Ին-
կիլիզ, Ամէրիգա, Ալման, Ավսթրիա սէֆիրլէրի իլէ
սա՛իր սէֆիրլեր հէմ տէ Փէքին գօմանտանը հա-
զըր պուլունմըշլար տըր։ Պու մէքթէպ 400 գա-
տար թալէպէ գապուլ էտէպիլէճէք տիր։ Հէր սէ-
նէ մէքթէպէ 5 սէնէլիք պիր թահսիլ իչիւն 70
եախօտ 80 թալէպէ գապուլ օլունաճագ տըր։

ՐՈՒՀ ՄԱՏՏԷՆԻՆ ԷՍԷՐԻ՝ ՄԻ ՏԻՐ
(Ծ. Գ. Գ.)

Դ. Քալանթարեանց Էֆ. պուննան էվվէլքի պիր պէնտինտէ սաֆրանըն գարաճիյէրտէն հասըլ օլարագ կիպի, էֆքարըն տա պէյնտէն հասըլ օլար-
զընը իռպաթա գալգըշմըշ իտի։ Պու տէֆ'ա տա-
խի միւմաիլէյհ Բէ-ընդէօնը 2,974հիւնճիւ նօմէ-
րօսընտա րուհըն մատտէնին պիր էսէրի օլտըգընը
իռպաթա թէչէպպիւռ էյլէմիչ տիր։ Միւմաիլէյհ
իտահ'ա էտիյօր քի, մատտէնին ճիւզ'լէրինտէ է-
լէքթրիգ վէ մըգնատըս գուվվէթլէրի պուլունըը-
ղը կիպի, դէքեա գուվվէթի տէ վար տըր։ Իմ
տի մատտէնին ճիւզ'լէրինին ֆըլան սասրէթտէ
թէչքիպի հայաթ հասըլ էտէր, վէ պիր տէֆ'ա

փրօթօփլազմ տէնիլէն մէպատէ ի հայաթ պու մատ-
տի զէրրէլէրտէն հաթըլ օլըգտան ասնրա, վագթ
միւրուրը իւէ պու զէրրէլէր միւթէնէվվի' թէրքի-
պաթա կիրէրէք, հայաթըն ատ՚իր նէվ՚լէրինի հու-
ասուլա կէթիրիր, վէ նիհայէթ էլէքթրիտ, մըգ-
նատըս վէ զէքեա գուվվէթլէրի ինսան րուհունը
մէյտանա կէթիրիր։ Իմի րուհ ը ինսան մատտէ-
նին մէզքիւր իւչ նէվ՚ զէրրէլէրինին ֆիլան պիր
թէրքիպէ կիրմէյէրինին էսէրի օլուպ, օլ թէր-
քիպ պօզուլուպ, զէրրէլէր տաղըլտըգտան ասնը-
րա, րուհ տախի գալմազ։

Ֆալանթարեանց էֆ. պու պահաքնը 1884տէ
լայպցիգտէ պիր ճէմ՚իյէթ ի ֆէննիյէ հուզուրըն-
տա իրատ էթմիշ, վէ նուէթգընի խիթամընտա ճէմ-
՚իյէթ ի մէզքիւրէնին րէ՚այ տէմիշ, «էֆէնտիլէր,
Գ. Ֆալանթարեանց ՚իլմի րուհը ինսան տա՚իրէ-
սինտէ քէնտինին եէնի նազարիյէսինի գըսմէն ՚իլ-
մի խոպաթլար, գըսմէն տէ միւհէթմիլ ֆարզիյաթ
իւզէրինէ թէ՚սիս էթմիշ տիր։ Էկէր պիր կիւն օ
քէնտի նազարիյէսինի խոպաթ էտէն ճիւճէլ տէ-
լիլէրինի պիլա իսթիսնա ՚իլմի տէլա՚իլ իւզէրինէ
թէ՚սիս էտէպիլիր իսէ, օլ զէման ՚իլմի րուհ ը ին-
սան քիւլլիյէն թէպէտտիւլ ի հէյ՚էթ էտէճէք տիր։»

Րէ՚իս ի միւմաիլէյհ տօղրու ատօյլէմիշ տիր,
Էնէրէ Ֆալանթարեանց էֆ. քէնտի նազարիյէսինի
պէլա խընէնա ՚իլմի տէլա՚իլ իւէ խոպաթ եուէպիլէր
եուէ, օլ զէման վէ նուզուրէ օլ զէման մէզքիւր նազա-
րիյէ պիր իւչ եարայաճագ տըր։ Վէ չիմտի պագալըմ
քի ՚աճէպա Գ. Ֆալանթարեանց պու 22 ատնէ
զարֆընտա քէնտի նազարիյէսինի «պիլա իսթիսնա»
«՚իլմի ուսուլտա» խոպաթ էթմէքտէ նէ՚ գատար
մուվաֆֆագ օլապիլմիշ տիր։

Էվվէլա ՚իլմի տէլա՚իլ տէմէքտէ նէ՚ անլարըգ։
՚Իլմի խոպաթըն իքի նէվ՚ի վար տըր. պիրի ընե-
էէէ վէ ընէրէպէ, օլպիրի էնէնէտ տըր։ Պիր նէմունէյի,
պիր թապա՚իյէ գուվվէթի, պիր ֆարզիյէնին իմա
էթմիյի չէյի հավվասա մաբուզ գըլարըգ. պիր
քէվքեպ իսէ, տուրպին իւէ, պիր ճէրուամէ իսէ,
խուրտպին իւէ, ՚անասըրա ՚ա՚իտ պիր չէյ իսէ,
քիմեակէր օճաղընըն թէճրիպէլէրի վաճըթասըյ-
լա կէօրիւր, իչտիր, տուլարըգ, վէ հիսսիյաթը-
մըզը տագիգ ալէթլէր իւէ գայտ էտէրիգ, իշ պի-
թէր։ Մա՚ալիմինիզ պիզէ տէտի քի, «Պիր հաս-
աէնին ՚ատապէտինէ էտիլէն թէ՚սիր իւէ անրն հիսս
օլունմասը ասասընտա պիր սանիյէնին $\frac{3}{100}$ մըգ
տարընտա վագթ սարֆ օլունուր։» Պիզ պունա ի-
նանմամագ իսէ, օ՝ պիր ալէթ մէյտանա գօտը.
պիզ թէճրիպէ էթտիք, վէ նէթիճէսինի պիր իսլի
ճամ իւզէրինտէ գայտ օլունմըշ կէօրտիւք վէ ի-
նանտագ։ Իշթէ ՚իլմի խոպաթ։

Լաքին պա՚զը ալպէպլէրին էսէրի, եախօտ
պա՚զը էսէրլէրին ալպէպի հասաէլէրէ մարուզ օ-
լամազ. մէս. տիւնեանըն մէրքէզի սա՚լպ մը տըր,
ալյյա՚լ մը տըր, եախօտ Սան Ֆրանսիսգօ զէնգի-
էսէնին ալպէպի նէ՚ տիր։ Պունլարը հիչ պիրիմիզ
թէտգիգ ետ թէճրիպէ էտէմէյիզ։ Պուրատա խընէ-
բա սասալընը իսթի՚մալ էտէրիզ, եա՚նի մա՚լիւմ օ-
լան էսէրտէն նամա՚լիւմ ալպէպի իսթինթաճ է-
տէրիզ, լաքին էօյլէ պիր ասուրէթտէ քի, օլ ֆարզ
էթտիյմիզ ալպէպատէն պաչգասը ՚այնի տէրէճէ
մա՚գուլ պիր ասուրէթտէ օլ էսէրի թէճոիր էտէ-
մէմէլի տիր։

Իմտի Ֆալանթարեանց էֆ. պու ՚իլմի ասուրէթ-
տէ նէ՚ չէյլերի իսպաթ էթմէյէ մէճպուր տըր։
Անլերտէն պա՚զըլարընը իֆատէ էտէլիմ., վէ պա-
գալըմ իսպաթ էթմի՚շ մի տիր։

1. Զէքեա տէնիլէն մատտի պիր գուվվէթ վար
տըր։

2. Հայաթըն ճիւմլէ էնվա՚ը վագթ միւրուրը
իւէ փրօթօփլազմատան վէ փրօթօփլազմ տախի
մատտէտէն հասուլա կէլմիշ տիր։

3. Րուհ մատտէնին էլէքթրիգ, մըգնատըս վէ
զէքեա զէրրէլէրինին միւթթէֆիգ ֆա՚ալիյէթինէ
վէրիլէն պիր իսմ տիր։

4. Թէրքիպ ի ա՚զավի պօզուլընմա, րուհ տա
զա՚իլ օլուր։

Էվվէլա, պիրինճի գազիյէյի էլէ ալալըմ։

Զէ՚եա պէնիլէն մաթոլ պէր եուվվէլ վա՚ր մը տըր։
Մատտի գուվվէթլէր հագգընտա ՚իլմ ի հիքմէթ ի
թապա՚իյէ քիթապլարընտան էօյրէնէրիգ։ ՚Ալիմլեր
օլ գուվվէթլերի թէտգիգ վէ մա՚այէնէ էտէրլեր,
անլերին գավա՚իտինի քէշֆ էտէրլեր, վէ ՚իլմի թէ-
հարրիյաթ վաճըթասըյլա անլերին հագգընտա ճիւմ-
լէ էօյրէնտիքլերինի գայտ էտէրլեր։ Իմտի ՚աճէպա
պու 22 ատնէ զարֆընտա նէշը օլունան ՚իլմի
հիքմէթ ի թապա՚իյէ քիթապլարընտա էլէքթրիգի-
յէթ, նուր, մըգնատըս, հէրարէթ հագգընտա
պաշլար պուլունարդը կիպի, «Զէքեա»տան պահ-
էտէն պիր պագ տախի եազըլմաղա պաչլանմը՚չ մը
տըր։ Պիզիմ պէօյլէ պիր չէյտէն խապէրիմիզ եօգ
տըր։ Փրօֆ. Ա. Պէզճեան քէնտի «Տարերք Բնա-
գիտութեան» քիթապընը պու ատնէ թահրի էթ-
տի իսէ տէ, անտէ «Զէքեա» հագգընտա պիր պէնա
՚իլավէ էթմէյէտի։ Վագա՚ա պու սօն ատնէլէրտէ
՚իլմի րուհ ը ինսանիյէ պիր տէ «Ֆիզիօլօճի» Սայ-
ենսը» տէնիլէն չիւ՚պէ ՚իլավէ օլունտը քի, անտէ
՚իլմի րուհ ը ինսան ՚իլմի հայաթ նօգթա ի նա-
զարընտան միւթալա՚ա օլունուր։ Անտէ ճիւմլէ ի
ասապիյէնին, խաւսուսա պէյնին ֆիքրի ՚ամէլէ-

րէ օլան 'ալագաօը իզահ էտիլիր, հիօալէր էօյհիւլիւր, հիօօ իլէ տէրք արաօընտաքի վագք հիսապ էտիլիր, վէյնաօըլ 'ագլի հայաթըմըզտա նէ գատար մատի գուվվէթլէր ֆա՞իլ իօէ, անլէր մու'այէնէ էտիլիր։ Լաքին պիզիմ պիլտիյիմիզէ կէօրէ, «Ֆէնէրպախչէ Սպէօրճէտէ մատի զէքեա գուվվէթի քէյֆ օլուննմամըշ տըր։ Պուննտան զիյատէսի վար տըր. զէքեա, եա՛նի 'ագլ ու ֆիրատէթ տէնիլէն չէյ՝ մատէնին նէթիճէսի օլան պիր գուվվէթ տէյիլ, անճագ մատէնին էսասը օլան պիր մէվճուտ տըր։ Մատէ գատիմ ֆէյլէսուֆլարըն զանն էթտիյի կիպի, չէքլտիզ վէ պէլիտիզ պիր չէյ տէյիլ, անճագ չու մա'գուլ ճիհանը միւմքին գըլան պիր մէվճուտ տըր, եա՛նի 'ագլըն գավա՛իտինէ միւթապէգ օլարագ թէրթիպ էտիլմիշ օլան պիր մէվճուտ տըր։ Պու թագտիրտէ 'ագլ ու զէքեա մատէտէն էվվէլ տիր։ Թապիր ի ալէյհէ, մատէ 'ագլ ու զէքեանըն էսասը տէյիլ, պէր'աքս 'ագլ ու զէքեա մատէնին էսասը տըր։

Սանիյէն, ճի՞ֆլէ հայտն էզօֆօֆլալման վէ էզօֆօֆլալմ մաթէէ՞ն մ հաօսուլէ կէլմէշ ոէր։ Պու տա 'իլմի սուրէթտէ իթպաթ օլունմըշ տէյիլ տիր։ Թէքամիւլ գավլը սահիհ օլտա օլմատա, պու իտտի'ա 'իլմի սուրէթտէ իթպաթ օլունմամըշ տըր։ Տահա հիչ պիր քիմսէ հայաթսըզ մատէ ճիւզ'ներինին թէրքիպի իլէ հայաթը մէվճուտ եա փրօթօփլազմ հաւսուլէ կէթիրէմէմիշ տիր։ Հայաթսըզտան հայաթընքն, հիօօիզտէն հիօօլինին, զայր ի նաթըգտան նաթըգըն հասըլ օլտըղը էլան խայալի պիր ֆարզիյէ տիր, 'իլմի սուրէթտէ իթպաթ օլունմամըշ տըր։ Անը ֆարզիյէտէն զիյատէ իթպաթ օլունմըշ պիր հաճիգաթ տըր տէյիւ պահա էթմէք ստղրու տէյիլ տիր։

Սալիսէն, Բաւհ էլէֆնէյէ մբճնաթը վէ չէֆէհ ֆուվվէնէյէնէն էրնիհաթը նէնիճէսի՞ մ ոէր։ Պու տա 'իլմի սուրէթտէ իթպաթ օլունմամըշ պիր իտտի'ա տըր։ Վագա՛ա պիլմէք, տաւյմագ վէ իրատէ էթմէք պիդիմ թէճրիպէմիդէ կէօրէ, պէյն տէնիլէն 'ամա՛իպ պիր թէրքիպ ի մատի իլէ պէրապէր վուգու՛ պաւլույօր. լաքին իքի չէյէ տիդգաթ էտէլիմ։ Վ. Պու բուհի հալլարըն պու մատի թէրքիպ իլէ պէրապէր պաւլունմաօընտան պունլարըն ձպէպ էօեր 'ալագաօընտա օլտըգլարընը իթթիտլ էթմէք ստղրու տէյիլ տիր։ Պիր գարանլըգ օտտայա ըշըգ տա՛իմա պիր չէֆֆաֆ ճամտան կէլտիյի իչիւն, օլ ճամ ըշըղըն ձպէպի տիր տէմէք ստղրու տէյիլ տիր։ Վագա՛ա օլա պիլիր քի ճամ քէնտիսի նաւր նէշր էտէն պիր վարլըգ տըր. լաքին պէլքի տէ ճամտան էօթէտէ պիր չէմո վար, վէ ճամ նաւրը կէչիրմէյէ միւսա՛իտ, եա՛նի չէֆֆաֆ օլտըղը իչիւն, նաւր տա՛իմա անտէն կէլիյօր։ Քէզալիք թէֆէքքիւր տա՛իմ պէյն իլէ օլտըղընտան, պէյն թէֆէքքիւրին ձպէպի տիր տէյէմէյիզ. պէլքի պէյնտէն էօթէտէ անա ֆա՞իդ պիր ֆիքր վար տըր։ Իմտի Գ. Քալանթարեանցըն պու ֆարզը հալա իթպաթ օլունմամըշ տըր։ Լաքին Զ. պիր չէյ տահա վար տըր։ Բաւհ, պիլմէք, տաւյմագ վէ իրատէ էթմէնին եէքիւնիւ տէյիլ տիր։ Պու 'ագլի ֆի'իլլէրին պիր չօղաւ պիր արայա կէլէրէք բուհ հասըլ օլմազ։ Բաւհ՝ պիլմէք տէյիլ, պէլքի տիր. տաւյմագ տէյիլ, փոյան տըր. իրատէ էթմէք տէյիլ, էրսէթ էֆէն տիր։ Պու ֆարզը ասնաթմայալըմ։ Բաւհ՝ ֆի'իլ տէյիլ, ֆա՞ֆլ տիր։ Հայվանաթտա պիր չօգ 'ագլի ֆի'իլլեր վար իօէ տէ, հայվան քէնտիսի օլ ֆի'իլլէրէ սահիպ օլուգ տա «պէն» տէյէմէզ։ Իմտի հայվանըն ֆի'իլլէրինին ֆա՞իլի հայվանա ֆա՞իդ օլան պիր մէվճուտ տըր. վէ հայվանտա բուհ եօգ տըր։ Լաքին տաէմտէ պիլմէքդիյէ, տաւյմագզըգա, իրատէ էթմէքդիյէ սահիպ օլան պիր ֆա՞իլ վար — իյթէ բուհ օլ ֆա՞իլ տիր։ Էլէքթրիկ, մըգնատըս, ֆօսֆօր, պէյն, վէ սա՞իրէ պիլմէյէ խըտմէթ էտէպիլիրլէր. լաքին անլէր եա անլէրին մէճմու՛ը պէլէն օլմազ։ Պիլէն բուհ տըր։ Վէ իյթէ Քալանթարեանց էֆ.նին 'իլմի բուհ ը ինանտիճէ պէօյիւք պիր խաթասը պուբատա տըր. ֆի'իլ իլէ ֆա՞իլի գարըշըրըյօր։ Պիր գօնաէրտէ իչթիտիյին մագամ պիր ֆի'իլ տիր. ֆա՞իլի մաւսիգար տըր, աւէթի մաւսիգի աւէթլէր տիր։ Եիւզ պին մագամ պիր արայա կէլսէ, պիր Պէթօվէնն չըգմազ։ Բաւհ՝ էլէքթրիկ վէ մըգնատըսը, պէյնի վէ 'ատապէյի գուլլանմալիյէր, լաքին անլէրին հիչ պիրի եախօտ եէքիւնիւ բուհ տէյիլ տիր։ 'Իլմի իթպաթ ֆա՞իլ իլէ ֆի'իլի թէֆրիկ էթմէքլի տիր։

Րապի՛էն, Բաւհ՝ պէյնէն ընէչէպէնէն պօղաչմաը էլէ պա՛նլ օլ՞ը մը։ Եա՛նի էօլիւմանէն էօթէտէ բուհըն ֆէրտիյէթի պաղը գալը՞ր մը, գալմա՞զ մը։ Պ. Քալանթարեանց պիլա չիւպհէ պուննը թէտգիգ վէ թէճրիպէ թարիգիյէ իթպաթ էթմէմիշ տիր, վէ էտէմէզ։ Իսթիգրա թարիգիյէ տէ իթպաթ էտէմէմիշ տիր։ Բաւհ ճէօետտէ իքէն, նիչէ տէֆ'ա ճէօետէ հիւքմ էտիյօր, վէ ճէօետէ ֆա՞իդ պիր գուվվէթ օլտըղընը կէօթէրիյօր խէ, պէլքի էօլիւմանէն ասնրա տա մէվճուտ վէ ֆա՞իլ օլուր։ 'Իլմ պունա «հայր» տէյէմէզ։ Լաքին պիլա չիւպհէ պու խաւսատա Պ. Քալանթարեանցըն ֆիճատէսի իչիւնճիւ գազիյէնին իւզերինէ միւ'էսէճ պիր խայալի ֆարզիյէ տիր։ Էյնէր բուհ մատի գուվվէթլէրին նէթիճէսի իօէ, էյնէր օ էլէքթրիկիյէթ, մըգնաթըսի-

յէթ վէ «զէքեաՆՆըն իթթիհատընտան 'իպարէթ իսէ, էյէը բուհ տէնիլէն մէվճուտ եօգ իսէ, պու նէթիճէ տէ պէլքի տօղրու տըր։ Լաքին պու էյէը-լէր չօգ սու կէօթիւրիւր։ Էյէը պու «էկէր»լէրին ֆարզ էթտիյի սահին տէյիլ իսէ, օլ զէման Պ. Քալանթարեանցըն գուրտուղը պինա գա՛իլ օլուր կիտէր։ Նայր, պու ֆարզիյէ տօղրու տէյիլ տիր. չիւնքի 'իլմի տէյիլ տիր։ Բուհ հազիգի պիր մէվճուտ օլուպ, պէյնին զէվալը իլէ քէնտի տէ գա՛իլ օլմազ։

Պ. Քալանթարեանցըն ֆէլսէֆէօի 'իլմի էտաս իւզէրինէ միւ՛էսէս օլմատըգտան մա՛տա, ինսան-նըն վէ ինսանի 'ալագալարը տօղրու թէֆէքքիր էտէ-մէտիյի իչիւն տէ բէտտա օլուննմազ կէրէք տիր։ Ինսան բուհրնըը մատտի գուվվէթլէրին նէթիճէօի 'ատտա էթմէքլիք, ինսանըն էն եիւքսէք հայաթընը թէֆէքքիրէ քեաֆի՛ մի տիր։ Բուհ մէվճուտ տէյիլ իսէ, լայէմաէթլըգ իւմիտի պիր խայալ ը պաթըլ օլուր, ախալագի հայաթըն թէմէլլի խարապ էտիլմիչ տիր, վէ Ալլահ թապի'աթտա պուլունան զէքեա գուվվէթինին եէքիւնիւնտէն պայգա պիր չէյ օլ-մատըգը իչիւն տին տէ թէմէլլինտէն ոարսըլմըշ օլուր։ Ինսան բուհրնը թէֆէքքիրէ քեաֆի օլմատըգտան մա՛տա, անըն թա՛լիմի մուճիպ ի մազարրաթ տըր։ վէ էսէֆ էտէրիզ քի, Պ. Քալանթարեանց «եէտի աենէտէն պէրու» Պրուսանըն պիր մէքթէպ ի 'ա-լիսինտէ եիւքսէք սըռֆըն կէնճլէրինէ վէ կէնճ գըզլարընա պու նէվ' պիր 'իլմ ի բուհ ը ինսանի թա'լիմ էթմէքտէ պուլունմըշ տըր։

ՍՈՒՏԱՆԸՆ ՓՈՒՓՓԷՐԷՍՔ ԳԱՊԻԼԷԼԷՐԻ

(Տօք. Շոյճ Գ. Էտվէյճըն, Քօռօէ, Սոսքան)

3.

Մանպըճի էապէլէ. Մօնպըճճօ գըճաը Նի-եամ Նիյամըն ճէնուպընա տիւշէր։ Պու գըճ'ա ֆիլ տիչէսիյէ մէչհուր տըր. 4,000 միլ միւրէպ-պա'ընտա տըր. Նուֆուսա 100,000 գատար տըր-լար։ Մօնպըճճօլար էսմէր րէնքլի, զա՛իֆ վիւ-ճուտլը, ասլըգ սարը սաչլը քիմսէլէր տիր. գարը-լար սայքի քիւլիյէն չըպլագ կէզէբլէր։ Սատէճէ ավուճ պէօյիւքլիւյինտէ պիր եափրագ փարչասը յա էօնլէրինի սէթր էտէրլէր։ Գարըլար տըշարը-յա կիճիտիքլէրինտէ գօլլարը իւզէրինտէ պիր տէ-բիտէն փօսթ պուլունտրըրլար։ Պունտան մագ-սատ չօճուղը իչինէ գօյուպ արգալարընտա թա-չըմագ տիր։ Զօճուղը օլմայանլար վէ եախօտ օլուպ տա պէօյիւմիւչ օլանլար տախի պու փօս-թը էլլէրինտէ թաչըմալը տըրլար։ Դարը էր-քէք գուրսումուչ ագաճը թօզ էտիպ, եաղ իլէ գա-րըշտըրարագ անը վիւճուտլարընա սիւրմէյէ մախ-սուս քօզմէթիք եափարլար. գուլագլարընը տէլիպ, իչէրիսինտէն սիկարա պէօյիւքլիւյինտէ չըպուգ-լար կէչիրիրլէր. պաչլըճա սիլահլարը գալգան, մըզ-րագ, քէման վէ օգ տըր։

Մօնպըճճօլարըն իքի պէօյիւք րէ՛իսլէրի վար տըր քի եանլարընտա հիւքմտար իսմինի ալըրլար, պու րէ՛իսլէրին մատուռնընտա տահա պիր չօգ հա-քիմլէրի տէ վար տըր։ Սան'աթլարընա կէչէլիմ։ Գարըլար թօփրաղը թիմար էտէրլէր, մահուալը թօփլարլար, չանագ, չէօմլէք իչլէրի եափարլար։ կիւզէլ սէփէթլէր իմալ էտէրլէր. երքէքլէր իսէ ավ ավլատըգլարը վէ եա մաեհարէպէ էթտիքլէրի վագըթլարընը զայրիսինտէ պօչ օթաւրաւրլար։ եա-լընըգ արատա պիր պագըր վէ տէմիր իչլէրիյլէ իչթիղալ էտէրլէր։ Պունլար եէքտիկէրլէրինի սաղ էլլէրիյլէ սէլամլարլար։ Սէլամլատըգլարընտա օր-թա փարմագլարընըն մէֆօըլլարընտա չաթ չաթ սէօլէր չըգարը վէրիրլէր։

Էրքէքլէր գարըլարընը գաթ'էն գըսգանմազ-լար։ Օյմալը մաեթանթան իսքէմլէլէր էրքէքլէ-րէ մախսուս տըր. գարըլար իսէ եալընըգ պիր ա-յագը մագէտլէրէ (քիւրսիլէր) օթաւրաւրլար։ էր-քէքլէր միւթէ'ատտիտ գարըլար իլէ էվլէնիրլէր։

Մօնպըճճօլար խօսրմատան չըգան պիր նէվ' եաղը եէմէքլէրինտէ գուլլանըրլար. լաքին եան-լարընտա էն մագպուլ եաղ ինսանտան չըգան եաղ տըր. պիր մաեհարէպէ վուգուա'ընտա կէթիրէճէ-լէրի էն պէօյիւք զանիմէթ ինսան էթի տիր։ Մաե-հարէպէ մէյտանընտա տիւշէն լայէլէր մուզաֆֆէ-րիյէթի գազանանլարըն էվլէրինէ նազլ օլունսուր։ Գատապ գօյունը սալխանէյէ չէքիպ կէօթիւ-տիւյիւ կիպի, պունլարտա սաղ տիւշէն էսիրլերի էվլէրինէ էօյլէ ալըպ կէօթիւրիւրլէր։ Անլերի պիր զիյաֆէթ կիւնիւնտէ քէօիպ եէմէք իչիւն սագլարլար։ Մաեհագագ ռուրէթտէ թաատիգ էթ-տիյիմէ կէօրէ, էվվէլլերի հիւքմտարլարընըն աօֆ-բաոընա եէվմիյէ պիր ուճագ չօճուգ քէօիլիգ գօնուր իմիչ։ հիւքիւմէթ ի հազըրէնինն թէ՛սիոն-տէն պէրու. հէմ պու վահչի 'ամէլլէր իպքալ վէ չէտիսէն ուէն' օլունմըշ տըր։ Մա'մաֆիհ սըրրէն վուգուա' պուլունլար տա օլա պիլիր։ Ալլահ հագ-զընտա փէք սաթհի թաատավուռլարը վար տըր' «Ալլահ նէ՛րէտէ տիր» տէյիւ սիւ՛ալ օլունընճա, հօ-գարը սէմայը կէօսթէրիրլէր. «Ալլահ տիզի վէ պի-զի կէօրը՛ւր մի» սիւ՛ալընա իսէ պիր ճէվապ վեր-մէյիգ, սատէճէ թէպէտտիմ էտէրլէր. Ալլահա լիտանլարընտա Նօրօ Նամընը վէրիրլէր։

Ա++ա ֆապիլէաֆ. Աքքա, Մօնպրթթօօնըն ճէնու-պինէ տիւշէր։ Պաւ գապիլէ էֆբատը գբօա պօյլա-րբյլա մէշհաւր տբրլար. էն զիյատէ իւչ այագ պօյըն-տա օյուրլար. պաւնյար գբրմըզը բէնքլի, գբօա ռաչը, պէօյիւք պաչը, ինճէ պօյուննլը վէ ռւզուն գօլլու մախլուզլար տբրլար. եիւբիւտիւքլէրինտէ պյագլարբնը իչէրիյէ տօղրաւ էչէրլէր։ Իւօթ չէ-նէչէրի տբշարբյա չբգմըշ, ալթ չէնէչէրի իսէ իւ-չէրիյէ կիրմիչ պաւլուննաւր. կէօզլէրի ուճֆագ, գուլագլարը իսէ իրի օյաւր. տաւտագլարը ռւզուն վէ թիւմաէք տիր։ Աքքա զէքի մախլուզլար տբր. փէք տէ ճէռաւր օյուրլար. ֆիլ ավճըլըզընտա մէշ-հաւր տբրլար։ 'Ատէթճէ Մօնպրթթօլարա միւշա-պիհ տիրլէր։

Նչէա Նչէա ֆապիլէաֆ. Սաւտանըն վահչի գա-պիլէրէրի արաաբնտա էն ոէրէֆիրազը, էն խուռնրիզի Նիեամ Նիեամ գապիլէոի տիր։ Պուռնլարըն ատէթճէ օլտըզը կիպի էչքեալ ը խարիճիյէճէ տախի պիր թա-գըմբրթբճը հայվանաթա միւշապէհէթ ի քեամիլէ լէրի վար տբր։ Նիեամ Նիեամ իամի Տէննքա լիտա-նընտան ալընմըշ տբր քի «եէյիճի» մանաաբնտա տբր։ մէրտիւմար (ինռան էթի եէյէն) օլտըգլարը իչիւն պաւ գապիլեյէ Նիեամ Նիեամ իամի վէրիլմիչ տիր. քէնտի արալարբնտա իամիլէրի Զէննի իսէ տէ, տիկէր 'ռւմռւմ գապիլէլէր արաաբնտա Նիեամ Նիեամ նամբյլէ թանըլմըշլար տբր. պուռնլար 48,000 միւ-ռէպպա' միլ վիւսաթբնտա պիր գբթա'տա եաչար-լար. 500,000 նռւճֆռւաը միւթէճավիզ թախմին օյունմագտա տբրլար։

Նիեամ Նիեամլար տէյիրմի վէ պէօյիւք գաճա-լը, գբվբրմըլը, ռւզուն վէ օբգ ռաչը, իրի վէ չի-վէվի կէօզլիւ, գալըն քիփրիքլի մախլուզլար տբր։ կէօզլէրի եբրթբճը խռւյլարբնտան, ճէռարէթլէ-րինէն վէ խալիս րիյռաբզլբգլարբնտան նիչան վէրիր։ Պուռնլարըն պռւրռւնլարբը եառաբ, աղբզլա-րը կէնիչ, տաւտագլարը գալըն, չէնէլէրի տէյիրմի վէ եառնագլարբը տօլղուն տբր։ Վիւճռւռւտլարբը չիշ-ման տբր. պաւնյար օրթա պօյլռւ, գբօա պաճագ-լը տբր։ Րէնքլէրի գօյռւ գբրմբզը տբր. ալընյա-րբնը նօգթա նօգթա տաղլարլար. մէմէ վէ գօլլա-րբնըն իւզէրինիտէ չբզարլար, տէօյիւմիւչ գբրմբ-զը աղաճ թօզբյյա հէր հանկը նէվ' հայվան եա-ղընտան եափբլմըշ քօզմօթիք իւէ վիւճռւռւտլարբնը եաղլարլար. պէլլէրինտէն աչաղբօբնը տէրիտէն փօթ իւէ ռէթր էռէրլէր։ Էն զիյատէ գուլլան-տբգլարը ռաննաա վէ չամփանզի փօթլարը տբր։ Գբչ կէլինճէ վիւճռւռւտլարբնը ռօղռւգտան մուհա-ֆազա իչիւն ճէյրան տէրիոի կիյէրլէր։

Նիեամ Նիեամ էրքէքլէրի ռաչլարբնա ֆէվզէլ ատէ թռւալէթ վէրտիքլէրի հալտէ, գարբլար քիւլ-լիյէն ռատէ պրագբրլար. էրքէքլէր ռաչլարբնը օր-թատան իքիյէ այբրբպ տարարլար։ Ալընյարբնա տօղրռւ փէրչէմ պրագը վէրիրլէր. պռւ փէրչէմ-լէբռէն պիր իքի տանէոի պաչբն արգա թարաֆբ-նա գավիլէչտիրիլիր. պա'զբլարբը տա եան թարա-ֆա պբրագբլբբը։ Նիեամ Նիեամ էրքէքլէրի պիր նէվ' պաչբզդ տա կիյէրլէր։ Պաչբզըն իւզէրի չէչիտ չէչիտ թիւլլէրլէ տօնռնմբզ օյաւր. պաչյարբնա տէմիրտէն, պագբրտան վէ ֆիլ տիչիրնտէն թօփլը-լար տա դօբլար. պաչյարբնա կիյտիքլէրի էն մէչ-հաւր թէզէինաթ քէօփէյին էօն տիւլէրի տիր քի պռւնռւ ռաչբն ալթբնա թագյարլար. վէ ալընյա-բընտան աչաղը ռարգբտբրլար. օբչան տիւլէրի տէ պռւ եօյտա գռւլլանբլբբ։ Իսթիմալ էթտիքլէրի տիկէր թէզէինաթ տա ռբօյան տիչի թագլիտին-տէ քէօփիպ եափբլմըշ ֆիլ տիչէրի տիր քի պռւ-նռւ մէմէլէրի իւզէրինէ տիւզէրլէր։

Պուռնլարըն պաչբզնա տիլաճլարը օգ վէ մբզրագ տբր։ Սիլաճլարընը էլլէրինտէ տա'իմա թաչբրլար. Նիեամ Նիեամ էրքէքլէրի մէչհաւր ավճը, գարբ-լարը իսէ մէչհաւր չէիֆֆճի տիրլէր. պռւնլար թիւ-թիւնէ չօգ միւպթէչա տբրլար. 'ռւմռւմէն չբպռւգ գռւլլանբբլար։ Պէօլէտիքլէրի պաչբզնա հայվանաթ թավռւգ վէ քէօփէք տիր։

Նիեամ Նիեամլար էն չօգ էթ եէրլէր. վէ էթէ Փչեօ տէրլէր։ Պաչբզնա եէտիքլէրի իսէ ինռան է-թիլէ ինռան եաղը տբր։ Մռւհարէպատէ ֆա'իտէ-լէրի եօգ տբր տէյէրէք արալարբնտաքի իմթիյար քիմռէլէրի պօղազլայբզ եէրլէր. 'այնի ռռւրէթլէ քիմռէսիզ գալանլարը տախի, ախէրլէրինէ եիւք օյմաբըն տէյիւ քէօիպ միւքէմմէլ թա'ամ էռէր-լէր։ Տէրի խռռթալբզընտան էօլէնլէր միւռթէռ-նա օյմագ իւզրէ, ռա՞իր խռռթալբզգտան էօլէնլէ-րի տէ եէրլէր։ Հէվի պռւ վահչյանէ 'ատէթլէր չիմի չէտիտէն մէն' օյունմբզ տբր։

Նիեամ Նիեամլար տէմիր պագբր իչլէրի, չա-նագ չէօմլէք մամռւլաթը, թագագլար, ռէփէթլէր վէ զայբիհիւմ եափարլար. պաւնյար պիրի պիրլէ-րինի ռաղ էլլէրիյէ ռէլամլարլար, վէ ռէլամլատգ-լարբնտա օրթա փարմագլարբնըն մէֆօբլլարբնտա չաթ չաթ ռէռլէր չբգարը վէրիրլէր։ Վէ եօյտա պիրիռինէ ֆէվզէլ'ատէ իզնար ը խռռլռռա էթմէք խսթէրլէրռէ, «Պատեա, Պատեա Մաեիա» տէրլէր քի տօռթ, էյի տօռթ, պռռրայա կէլ տէմէք տիր. գա-րբլար իսէ փէք եագընտան թանըմատբգլարը քիմ-ռէյի ռէլամլամագլար։

Իզտիվաճլարընա կէլինճէ, Նիեամ Նիեամ էր-քէքլէրի պռւ թարաֆլարտաքի ռա՞իր վահչի գա-

պիւէլէր կիպի գրդը֊ն փէտէրինէ պէտէլ վէրմէզլէր։ Գիր էրքէք էվլէնմէյի թաամիմ էտինճէ պօւ թաա֊միմինի պէօյիւք չէյլէրինէ (ըէ՞իլէրինէ) 'արզ էտէրլէր։ չէյի միւնաասիպ կէօրտիւյիւ գարըյը էր֊քէք իլէ էվլէնտիրիր։ Գաւնլարտա միւքէ'ատտիտ զէվճէ ալմագլըզ հօգ տըր։ Վէճաըզ վէ սատագաթ, ըզ չըզան գարը վէ եա էրքէք իտտա հիւքմ օ֊լունաւր։ չօլաւգ չօճաւգ սահիպի պիր ֆամիլիա փէք միւհթէրէմ թաւթաւլուր։ Զօճաւգ սահիպի օ֊ղան պիր անա նամուսը սայլըր։ էրքէքլէր զէվ֊ճէլէրինի փէք սէվէրլէր, վէ անլէրէ սօն տէրէճէ հիւքմէթտէ պուլունաւրլար։

Պիզիմ թարաֆլարտա օյնանըլան մանղալա օյօւ֊նընը նիեամ նիեամլար փէք մահիրանէ օյնարլար։

Տիյանէթլէրի։ Գաւնլար պիր Ալլահ մէվճուտ տըր տէրլէր, վէ անա՝ լիսանլարընտա կըմպա տէրլէր։ 'Իպատէթէ տէ Գօրօ իսմինի վէրիրլէր։ Թաամիմ օլունան պիր իչին ուզուրը օլուպ օլմա֊տըզընը չու եօլտա թէճրիպէ էտէրլէր։

Աղաճտան տէօրթ այագը պիր իսքէմլէ եա֊փարլար։ պօւ իսքէմլէնին սաճ֊ը փէք տիւզ օ֊լուր։ 'Այնի աղաճ նէվ ինտէն պիր ախէր փարչա ալըրլար։ սաճ֊ընը եօնուպ տիւզէլտիրլէր։ Մէզ֊քիւր իսքէմլէնին տիւզ սաճ֊ընը ըսլաճըրլար։ եօ֊նուլմուշ աղաճ փարչասընը պօւ իսքէմլէ իւզէ֊րինէ աչաղը եօգարը սիւրէրլէր։ չայէտ աղաճ փարչասը գօլայճա գայարսա թաամիմ օլունան իչի խայրը տըր տէյիւ գապօւլ էտէրլէր։ Եօգ էկէր գայմազ տա իքի սաճ֊ընէ եէքտիկէրինէ եափըշըր գալըրսա իչ խայրօզը տըր։ Պօւ աղաճ փարչալա֊րընը սըզը սօւրէճէտէ սաղլարլար։

Կիտէճէլէրի մուհարէպէտէ մուզաֆֆէր օլուպ օլմայաճաղլարընը տա չու եօլտա սընարլար։ Պօւ֊րատա եէճիչէն գըրմըզը պիր աղաճտան միւա֊թախրէճ մատտէյի թավուզա իչիրիրլէր։ Թավուզ էօլիւրօէ մուհարէպէյի ղայպ էտէճէլէրինէ տէյա֊լէթ էտէր։ Սաղ գալըրսա մուզաֆֆէրլիյէթ քէնտի֊լէրին տիր։ Թալի'լէրինի պիր ախէր եօլտա տա սընարլար։ խօրօզը կէճիրիրլէր, պաչընը սօւլըն ալճընա սօգարլար, խօրօա հարէքէթսիզ գալընճա գաֆաասընը սօւտտան չըգարըրլար։ խօրօա սաղ գա֊լըրսա ֆալը խայր 'ատտ էտէրլէր։ էօլիւրօէ խայրօզը սայարլար։ Աֆրիճլէր հագգընտաքի ի'֊Քիդաալարը տա Պօնկօլարընքինէ մէյչապին տիր։ 'Իպատէթլէրի հէվ պօւնտան 'իպարէթ տիր։

Ճէնաչէ այայլարը։ Պիր քիմսէնին եագընը ագ֊րատպալարընտան պիրիսի էօլէճէք օլաւրսա, մա֊քէմ 'ալամէթի օլմագ իւզրէ, օ քիմսէ պաչընը Քրաչ էտէր։ էօլիւյիւ կիւվէյի տօնատըր կիպի Թէզեին էտէրլէր։ Անը գըրմըզը բէնքատէ պօյարլար։ էօլիւ էրքէքլէրին եիւղիւ չարգա, գարըյարըն իւ֊էչ զարպա միւքէվէճճին օյտըզը հալտէ տէֆն էտէրլէր։ մէզարըն իւզէրինէ տէ գուլիպէ պինա էյլէրլէր։

Պօւ զիքր օլունան գապիլէյէրտէն ղայրի ու֊ֆագ քէֆքէք պիր գաչ վահյի գապիլէյէր տահա վարսա տա, օ գատար չայանը էհէմմիյէթ օլմա֊տըզարը իչիւն զիքրլէրինտէն սարֆ ը նազար օ֊լունմուշ տըր։

ՍՕՆ

ԲԻԻԹԱՆԻԱ ՎԱ'ԸԶԼԱՐ ՄԷՃԼԻՍԻՆԻՆ ԲԱՓՕՐԸ*

Բիւքանիա վա'ըզլար մէճլիսի պօւ ախնէ 30ու֊նա 11տէ Տէրիսա'ատէթտէ ին'իգատ էտիպ, տօ֊գուզ կիւն տեվամ էյլէմիչ տիր։ Ատտափազար, Իզ֊միտ, Գազդէճիք, Պրուսա, Սէօյէզ, Թէքֆուրտա֊ղը, Տէրիսա'ատէթին կ. Պոլսոյ վէ Լանկա քիլի֊սէլէրինտէն չօգաճլար, վա'ըզ վէ մուրախխասլար կէլմիչ իտիլէր։ Իզմիտ չօգանը Վեր. Փառնակ Իսկէնտէրեան բէ"իս վէ Գազդէճիք վա'ըզը Գատ֊Ս. Մանուկեան քեաթիպ ինթիխապ օլունտըլար։ Սայէ ի հազրէթ ի փատիշահիլէրինտէ մալիք պօւ֊ունտըզմըզ պի հիսապ էլթաֆ ու նիամա 'իլա֊վէթէն պօւ քէրրէ տէ քիլիսէ վէ մէքթէպլէրիմիզ֊ճէ իհթիյաճաթըմըզընը Թէվճիհէսի իչիւն պուրա֊տա Թէճէմմիւ' էթմէք պագընտա միւա֊սա'ատէ֊ պէնիյէլէրինէ նա"իլ պուլունտըզմըզտան տօլայը փատիշահը չէվքէթմէ'ապ էֆէնտիմիզէ մինէթ֊տար պուլունտըզմըզը Միլլէթ վէքիլի Ցակոբ էֆ֊Գօյաճեան իմթաղ էթմէսի իւզէրինէ հուզուր' է֊ֆէնտի ի միւշաւիրլէյինին հիսսիյաթընա պէյան ը իւ֊Թիրաք էյլէտիլէր։

Էվվէլ ախնէքի մէճլիստէ քիլիսէլէրմէ 'իպատէթ Թէճէմմիւ'լէրտէ բուհանի ային վէ խըտմէթլէրին սուրէթ ի միւթթաըրըտէտէ իճրա օլընմասը իչիւն պիր Թէրթիպ Թավսիյէ էթմէք իչիւն, վէ Բիւքա֊նիա մէճլիսինին նիզամլարընը ճէմ' վէ Թանզիմ էթմէք իչիւն պիրէր գոմիսիօն Թա'եին օլունմըլ իտիյօէ տէ, անլէր պիր իչ կէօրմէմիչ օլտըզլարընտան, օլ խըտմէթլէր Թէքրար ճիւզ"ի Թա'տիլաթէ էվվէլքի հէյ"էթլէրէ իհսալէ էտիլտիլէր։

Մէճլիսին վագթընըն էվէյի պէօյիւք պիր գը֊մը Տէրիսա'ատէթտէ Թիւրքճէ Թէքէլլիւմ էտէն ինճիլի պիրատէրլէր իչիւն այրը պիր քիլիսէ Թէ֊

*Պօւ բաիօրթըն մուճմասալը էրմէնիճէ Աւե֊սէբէին 28, 29 նօմէրօլարընտա մէճլիսին քեաթի֊պի Թարաֆընտան նէչր էտիլմիչ տիր։ Ս. Գ. Գ

քիլ էտիւիպ էտիւմէմէթի մէա՛էլէթինին միւզաքէ-
բէթինէ տարճ էտիլտի։ Պու մէա՛էլէ. չուննտան 'ի-
պարէթ տիր։ Տէրհա՛ատէթտէ իգամէթ էտէն ինն-
ճիւլ պիրատէրլէրին պիր զըմմը Թիւրքճէ թէ-
քէլիւմ էտիպ, քէնտի լիսան ը մատէրզատլարը
պուլուննան էրմէնիճէ եա Րումճայը եա էյի անլա-
մազլար, եախօտ հիչ անլամազլար։ Պունլար Պայպլ
Հաւա 'իպատէթխանէթինտէ հէր կիրակի Թիւրք-
ճէ լիսանտա վէրիլէն վա՛զլարտան իսթիֆատէ է-
տէրլէր իսէ տէ, օլ խըտմէթ քիլիսէվի պիր Թէր-
թիպ օլմատըղընտան, ճէմա՛աթա րուհանի այինլէր
իմրա էթմէթինէ միւսա՛ատէ օլուննմազ։ Շիմտիյէտէք
պու ճէմա՛աթ արատընտան քիլիսէյէ կիրմէք իսթէ-
յէնլէր էրմէնիճէ Թէքէլիւմ էտէն Կ. Պոլսոյ քիլի-
սեսի իլէ պիրլէշմիչ տիրլեր։ Պու պիրատէրլէր պու
Թէրթիպին փէք ֆա՛իտէլի օլմատըղընը կէօրէրէք,
քէնտիլէրին այրը պիր քիլիսէ Թէչքիլ էյլէմլէրին
արզու էթմիշլեր, վէ 35 իմզալը պիր արըզէ
իլէ քէնտի արզուլարընը հաւզուր ը մէճլիսէ Թագ-
տիմ էյլէմիշլեր տիր։ Մէա՛էլէ Թահթ ը միւզաքէ-
բէյէ ալընատընտա, հաւզուր ը մէճլիսէ իւչ Թէք-
լիֆլէր Թագտիմ էտիլտի։ Իւ+ ՐնէւլՃ, «Պու արըզէ
Միւթիւնա 'ա՛իտ օլան պիր քիլիսէտէն, եախօտ
րէսմի պիր հէյ՛էթտէն պուրսայա կէթիրիլմիչ օլ-
մատըղը իչիւն, անը նազար ը տիգգաթա ալմա-
յալըմ։» Իւ+ԼՃնՃէ ՐնէւլՃ, «Պու մէա՛էլէ պիր հէյ՛էթէ
հէվալէ էտիլտին. վէ օլ հէյ՛էթ քէնտի բաշօրընը
Միւթիւնըն Գարծ. Ժողովընա վէրտին, վէ Գարծ.
Ժողով միւնասիպ սայըլան Թարիգատէ մուա՛մէլէ
էթտին։» Իւ+ԼՃնՃէ ՐնէւլՃ. Տէրհա՛ատէթ քիլի-
սէլէրինին ահվալինի, վէ Թիւրքճէ Թէքէլիւմ է-
տէն պիրատէրլէրին ասլ մագսէտինի անլայըպ,
վա՛ըղլար մէճլիսինէ մա՛լիւմաթ վէրմէք իչիւն
պիր հէյ՛էթ Թա՛էին էտիլտին։» Մէճլիս մէա՛էլէյի
Թահթ ը միւթալա՛այա ալմաղա զարար վէրիպ,
պիր չօգ միւզաքէրէլէրատէն ասնրա, աթի իւզ զիքր
նէթիճէյէ վասըլ օլմուշ տըր, չէօյլէ քի, պու մէա-
՛էլէյի 'արիզ ու ամիգ Թէհարրի էտէրէք, քէնտի
Թէհարրիյաթլարը նէթիճէսինի կէլէճէք սէնէնին
վա՛ըղլար մէճլիսինէ 'արզ էթմէք իւզրէ, պիր գո-
միսիօն Թա՛էին օլուննօը. պու գոմիսիօն 5 ա՛զա-
տան 'իպարէթ օլուպ, ճիւմլեսի տէ Տէրհա՛ատէ-
թին իլէ ինճիլ էրմ. քիլիսէլէրի խարիճինտէն
սէչիլսինլեր։ Պու 5 ա՛զանըն իլքսինի Միւթիւն
մէճլիսի քէնտիսի, պիրինի Կ. Պոլսոյ քիլիսեսի,
պիրինի Լանկա քիլիսեսի սէչսին, վէ պու տէօրթ
ա՛զա տախի պիր պէչինճի ա՛զա սէչսինլեր։ Մէճլիս
քէնտի Թարաֆընտան Տր. Պօչն վէ Վեր. Յովսէփ
ՃէճԼիզեանը ինթիխապ էթտիլեր։

Իզմիտ ճէմա՛աթը պիր քիլիսէ պինասը ինչա
էտէճէք օլտըգլարընտան, վէ Սէօլէզ ճէմա՛աթը
քէնտի 'իպատէթխանէլէրինի Թա՛միր, վէ պիր վա՛ըղ
եվի ինչա էտէճէք օլտըգլարընտան, Ի՛անէ ճէմ՛
էթմէք իչիւն մէճլիսատէն Թավսիյէնամէլեր Թալեպ
էթտիլեր։ Մաթլուպլարընա կէօրէ Թավսիյելեր
վէրիլտի։

Բիւյուկ զազէթասընըն ճէչրատէն տուբ օլտըղը
իչիւն, մէճլիս պէյանը Թէ՛էսսիֆ էյլէտի, վէ
զազէթա ի մէզքիւրըն նէչը վէ իտարէսի էմրինտէ
Փրօֆ. ՃէճԼիզեանըն իֆա էթմիչ օլտըղը հիւսն ի
խըտմէթատէն տօլայը Թէչէքքիւր պէյան էյլէտի,
վէ անըն տէվամը իչիւն լազըմ կէլէն վասըԹալարը
իսթի՛մալ էթսին տէյիւ մէճլիս քէնտի Թարաֆընտան պիր հէյ՛էթ ինթիխապ էյլէտի։ Օլ հէյ՛էթին
ա՛զալարը Փրօֆ. Ց. Հ. ՃէճԼիզեան, Վեր. Փառնակ
Իսքէնտէրեան, Ցովհ. էֆ. Թէլֆէեան, Ցարութիւն
էֆ. Կասապեան, Վեր. Ա. Շմաւոնեան, Վեր. Ց.
ՃէճԼիզեան վէ Վահան էֆ. Մաթէոսեան սըրլար։

Մէճլիս՝ Ցակոբ էֆ. Մաթէոսեան վէ Սարգիս
էֆ. Մինասեանընը վէֆաթընտան տօլայը պէյան ը
էսէֆ էյլէտի. վէ Վեր. Գարա Գրիգոր Ցարու-
թիւնեանա չօգան Թախսիս օլունմասընըն Ցոքել-
եանը միւնասէպէթիյլէ պիր Թէպրիքնամէ իրտա-
լընա գարար վէրտի։

Բիւթանիա րուհանիլէր մէճլիսինին Գարծ. Ժո-
ղովընըն ուսուալ ը ինթիխապընտա Թա՛միլութ իճրա
էտիլտի. չէօյլէ քի, հէյ՛էթ ի մէզքիւրէ 7 ա՛զատան
իպարէթ օլուպ, պունլարտան պիրի Կ. Պոլսոյ Հայ
Ա.Եետ. քիլիսէսինտէն, պիրի Լանկա քիլիսեսին-
տէն, պիրի Թէքիրտաղ Իսթանպօլտաքի Ինճիլի քի-
լիսէլէրտէն, պիրի Իզմիտ տա՛իրէսի քիլիսէլէրին-
տէն, պիրի տէ Պրուսա տա՛իրէսի քիլիսէլէրին-
տէն ինթիխապ օլունճագ, բէ՛իս վէ քեաթիպ
տախի հէյ՛էթ ի մէզքիւրէնին Թապի՛ի ա՛զասը սա-
յըլճագլար տըր։ Պու սէնէ բէ՛իս վէ քեաթիպ
Իզմիտ տա՛իրէսինտէն օլտըղը իչիւն, մէզքիւր
տա՛իրէտէն ա՛զա սէչիլմէյիպ, Պրուսա տա՛իրէ-
սինտէն իքի ա՛զա ինթիխապ էտիլտի։ Գարծ. Ժո-
ղով սէնէտէ իքի տէֆ՛ա Տէրհա՛ատէթտէ իճրա-
մա՛ էտէճէք տիր։ Հէյ՛էթ ի մէզքիւրէնին ա՛զալա-
րը աթիտէքիլէր տիր. բէ՛իս Վեր. Փ. Իսքէնտէ-
եան, քեաթիպ Պատ. Ս. Մանուկեան, Վեր. Ա.
Շմաւոնեան, Փրօֆ. Ց. ՃէճԼիզեան, Պետրոս ազա
Տօնճեան, Վեր. Ցակոբ Ֆիլեան վէ Մկրտիչ էֆ.
Շահանկիրեան։

Ցաւնիս 22 Փենճչենպի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա
Միւթիւնըն սէնէվի վա՛ղընը Վեր. Փ. Իսքէն-
տէրեան իրատ էյլէտի, վէ վա՛զատան սօնրա Ա.Աչ ի
Բապպանի իճրա էտիլտի։

ՄԷՐՋԻՖՈՒՆՏԱ ԻՆՃԻԼԻ ՎԱ'ՐՁԱՐ ՄԵՃԼԻՍԻ

Մէրզիֆունտա գօլեճ վէ Գըզլար ժէքթէպինին ոէնէ ի թէտրիսիյէլերի 'ագապինճէ կէլէն հաֆթա Մէրզիֆուն վէ Թրապզոն տա՛իրէ ի թէպէլիրիյէլերինատէն կէլմէ ինճիլի վա'ըզլարտան միւրէքքէպ մէճլիսի բուհանինին իճթիմա'աթըյլէ իլգալ էտիլտի։ Իճթիմա'աթա Յունիս 28է միւաապտըճ փէնճշէնպիհ կիւնիւ Ալաֆր. սա'աթ տօղուզտա պաշլանըպ, Յուլիս 4է միւաապտըճ Զարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէյինինէ գատար քէմալ ը չէվգ ու չէթարէթլէ տեվամ օլունտու։ Իճթիմա'լար հէր կիւն 5 սա'աթ, եա'նի ալաֆր. 9տան 12յէ վէ էօյլէտէն սօնրա սա'աթ 2½տան 4½ա գատար տեվամ էտէր, վէ 'իլավէթէն իքի ագշամ իճթիմա'լարը տախի վուղու' պուլուր իտի։

Մէզքիւր իճթիմա'լարտա Թրապզոն միսիօների Տր. Գրօֆօրտ վէ Տէրհա'ատէթ միսիոներլերինատէն Տր. Հէրիք վէ Վեր. Զ. Թ. Րիկս տախի տա՛խիլ օլտըղը հալտէ, 8 միսիոներ, 5ի Րուսմ վէ 3իւէրմէնի օլտըղը հալտէ, 8 թագտիս օլունմըշ վա'ըզլար վէ Անաթօլիա գօլեճի փրօֆէսօր վէ մուա'լլիմլերի հազըր պուլունմուշլար տըր. պու վէճհուլէ մէզքիւր բուհանի մէճլիստէ 30ը միւթէճավիզ խրիսթիյան իշխիլեր հազըր պուլունմագտա իտիլեր, 'իլավէթէն մէճլիստէ տա՛իմա սա՛իր զէվաթ տախի հազըր պուլունմարագ, անտէն իճթիճատ էյլէմէքտէ իտիլեր։

Իճթիմա'աթ իւչ գըսմա թագտիմ օլունա պիւլիր — տու'ա մէճլիսլերի, նութգլար, վէ միւզաքէրաթ։ Հէր կիւնիւն իլք սա'աթը տու'ա իլէ կէչիրիլտիյի կիպի, մէճլիս զարֆընտա մուխթէլիֆ զէմանլարտա սա՛իր սա'աթլար տախի տու'ա իլէ կէչիրիլիր իտի. պու սա'աթլար հագիգաթէն Րապզոմզ իլէ սըզը վէ միւֆիտ բուհանի իւնսիյէթ վէ իչթիրաք իլէ տօլու օլան գըյմէթտար սա'աթլար իտիլեր։ Սա՛իր սա'աթլարտա տախի սըզ սըզ էտիլէն տու'ալար միւնասէպէթիյլէ հիսաբիյաթ ը 'իպատէթքեարանէ ճիւմլէնին զիհնլերինատէ մուհիմմ պիր եէր թուութուբ իտի։ Նութգլարըն մատտէլերի դայէթ միւթէնէվվի' իտիյոէլեր տէ, ճիւմլէթէն պէշտրէթ իչինէ ղայէթ հայաթի ռուբէթատէ 'ալագատար իտիլեր։ Պու մատտէլերատէն պա'զըլարը աթիտէքլիլեր իտիլեր. Թրիսթիյան էտէպիյաթընըն ղըյմէթ ի Թա'լիմիյէտի. Քրիսթէլերէ Մու'ավէնէթ ի Մալիյէ. Թա'լիմաթ ը տինիյէ ռուհանիյաթը. Զօպան. նէ՞ օլմամալը. նէ՞ օլմալը։ Էրմէնի վէ Րում միլլի քիլիսէլերիյլէ միւնասէպաթըմըզ. Իտարէ ի նէֆս. Ք. Մուգ. Փէղղամպէրլիք. Տինի մուսթիգի. Անատօլուտա տինի. Ռէզվիդ վէ Թա'լիմի. Տին ի Մէսիհինին Տիրիլիյի. Կիրակի մէքթէպի. Տախիլի թէպլիր ի պէյօղլէթ. Փրօթէսթան Միլլէթ վէքեալէթի. Քրիսթէնին բուհանի գուվվէթինի արթտըրմագ իչիւն նէ՞ եափըլա պիլիր։ Պու նուութգլար դայէթ տիգգաթ ու իհթիմամլէ թանգիմ էտիլմիշ օլուպ, էքսէրիսի թէմամէն գալէմէ ալընմըշլար իտի։ Պա'զըլարը Թիւրքճէ, պա'զըլարը տախի Ինկիլիզճէ իտիլեր, վէ ճիւմլէսի տախի գըյմէթտար իտիլեր. անլէրատէն պա'զըլարը ո գատար գըյմէթտար իտիլեր քի պիւթիւն մէճլիս անլերին թապ' ու նէչր օլունմալարընը թալեպ էտէր իտի։ Հէր նութգըն նիհայէթինատէ միւպահասաթ վէ ոիւ'ալլեր իչիւն ֆուրսաթ վէրիլիր իտի, վէ պու վէճհլէ աչըլան բուհանի պահալար իւզերինէ էտիլէն թէ'աթի ի էֆքեար ղայէթլէ գըյմէթտար իտի։ Իլգալ միւզաքերաթ վէ միւպահասաթը իճրասընա մուխասոէս օլան սա'աթլար փէք գըսա կէլտիքլէրինատէն, չօգ տէֆ'ա անլերէ եարըմչար սա'աթլըդ պիրեր միւտտէթ տահա 'իլավէ օլունուր իտի։ Լաքին պու կիպի բուհը մէ՞էլէլեր իչիւն պապ ը միւպահասաթ տա՛իմա ա. չըգ գալըգլարընատան, մէճլիս էանասընտա պաշլանըլան միւպահասաթ վէ ոիւ'ալլեր մու'ախխարէն տէվամ էտէճէք, վէ մէճլիստէ մուրախխասլարը հազըր պուլունան քիլիսէլերին 'էօմրլերինատէ սէմերէ հասըլ էտէճէքլեր տիր։ Ագշամ իճթիմա'լարընըն պիրինատէ 15–16 մուխթէլիֆ ճէմա'աթլարըն մուրախխասլարը օրալարտա տա՛իր գըսա վէ լաքին չայան ը տիգգաթ բաիօրթլար օգուսմըշլար տըր։ Պու բաիօրթլար 'ալէլ ալէկպա'ի ի թէչվիգ օլուպ, բուհանի նէչվ ու նէմա վէ գուվվէթճէ թէտրիճի թէրագգը վուգու' պուլմագտա իտիյինի կէօսթէրմէքտէ իտիլեր։ Ցուլիս 1է միւաապտըճ կիրակիտէ վաղ' Փրօ. քիլիսէօին. տէ 'Ալա ի Րապպանի այինի իճրա օլունմալը, վէ ռուպահկալընըն քիլիսէտէ վէ ագշամկալընըն գօլէճտէ իրատա օլունան վա'զլարտա տախի պէօյիւք ճէմա'աթլար հազըր պուլունմըշլար տըր։

Հէր էօյլէյին միսիոներլեր Թարաֆընտան հէփ մուրախխասլար իլէ զիյարէթ էտէն տօթէյլարա գօլէճին պէօյիւք Թա'մամ սալոնընտա Թա'մամլ վէրիլիր իտի, վէ չէհիրտէ սըճագ եիւրէքլի պիրուտերլեր մէճլիս միւտտէթի զարֆընտա վա'ըզլարլ միւաաֆիր գատալ էթմէք իւզրէ, խանէլերինի ալտըլար։

Կէօրիւլէճէք տիր քի մէճլիսին ճալիպ փըրակրամը քէմալ ը տիգգաթլէ վէ հէր վա'ըզըն քէնտի նութգընը հազըրլամագ իչիւն պօլ պօլ վագիթ օլապիլմէսի իչիւն էֆէյիճէ էվվէլտէն Թանգիմ էտիլմիշ իտի։ Գու կիպի բուհանի վէ 'ագլի պիր

դիտաքէթ թէտարիքի իչիւն թէրթիպաթ ը էվվէլիյէտէ պուլունանլար ղայէթլէ չայան ը թէպրիք տիրլէր։ Հիչ չիւպհէ եօդ քի պու իճթիմա՛ էտնաբնտա ալընան ղըտա՝ մէճլիստէ հաղըր պուլունան պիլ ճիւմլէ վա՛ղզարըն քէնտիսինէ իճա ի խըտմէթէ տա՛վէթ օլունմուշ օլտըգլարը Բապը իչինտէ պէօյիւք վէ տահա հաքիմանէ չէվզ ու չէթարէթ էտէրլէրի կէօսթէրմէլէրինի մուճիպ օլաճադ տըր։

Հէր ուէնէ պու կիպի 'իմ ի իլահիյաթա մախտուս վէ միւտավի սուրէթտէ 'ամէլի նէվ'տէն պիր եազ մէքթէպի քիւչատ օլունմասը իչիւն 'ուտմուտի պիր արզու իզհար էտիլմիչ տիր։ Միւնասիպ մահալլէրտէ վագթ պէ վագթ բուհանի իչէ 'ալագատար պուլունան 'ամէլի մատտէլէրին 'արզ ու պէյանը վէ թէտգիգ ու միւզաքէրէտի իչիւն պունա պէնզէր միւքեալիմէ մէճլիսլէրի 'ագտ էտիլէ պիլիրլէր իսէ, էլպէթթէ անլէր ա՛իր թարաֆլարտա տահի միւֆիտ օլաբիլար։ ՋՈՒԼՂՍ Թ. ԲԻՒԶ

Մէրզիֆունէ, Ճումատա 12, 1906

ՓԷՐԹԷվ Ի ՇԷՄՍ վէ ԱՆԸՆ ԽՈՏՄԷԹԻ

(Դոքթէրն էֆ. Գ. Գլէնօրեան, Լինէը)

Փէրթէվ ի չէմսին պիւճիւմլէ խաաթիյէթլէրի հալա միւաէրրահ պիր ուսուլէթտէ իշգահ օլունմամըշ իսէ տէ, ամանիյէտէ 186,000 միլ մէսաֆէ գաթ՛ էլէյիպ, պիշէ եէթիչէն պիր նէվ՛ հարէքէթ իտիյի մա՛լիւմ տիր։

Իրի պիր թօգմաղը գուվվէթլի պիր գամիսանայա վուրսաը իսէն, թօգմաղըն պիւճիւն հարէքէթի գամիսանայա վէ գամիսանատան տա պիր գաչ միլ ուշագ մէսաֆէյէ եէթիչիր։ Պի՛այնիհի չէմս տախի պէօյլէ պիր մէնպա՛ը գուվվէթ օլուպ, 'ադա՛թպ պիր հարէքէթէ ուէպէպ օլաբիլար։ Փէրթէվ ի չէմս զէմինէ տիւչեր տիւչմէզ, թօփրագ ճիւզ՛լէրի անըն պիր զըսմընը էմիպ հըզգ էյլէյօր. վէ պու միւնասէպէթլէ թօփրագ ճիւզ՛լէրինին խըզը թէզեհտ օլունուպ, անլէրին ճէվհէրի հարէքէթլէրի չօղալմագլէ հէրսարէթ մէյտանա կէլիյօր։ Թօփրագ տանէլէրինին հարէքէթի գուվվէթլէնիպ գըզընձա, պու հարէքէթին պիր զըսմը զէմինէ իլէ թէմաս էյլէյէն հավա ճիւզլէրինէ տիվիյիպ, անլեր տէ եէքտիկէրլերինի եէթմէքլէ հավա կէնիչլէնիպ խաֆիֆլէնիյօր։ Պու նօգթատա աղըր հալա խաֆիֆ հավաը պէրտէվամ եօգարը եէթտիյինտէն, բիւզկնար մէյտանա կէլիյօր։ Իչթէ պու. բիւզկնարա գարչը կէմիլէրին եէլէքէնլէրի վէ գույա թուլումպալարընդն գանատարը աչըլըյօր։ Տէմէք օլուլօր քի, փէրթէվ ի չէմս թօփրաղը գըզտըրըլյօր, թօփրագ հավայը կէնիչլէտիյօր, հավա թուլումպա գանատարընդը տէօնատէրիյօր, վէ թուլումպա գույատանն ու չէքիյօր։

Երինէ, փէրթէվ ի չէմս ուսլա տիւչէր տիւչմէզ անընդ ատթհընտաքի ճիւզ՛լէրի էօյլէ չիտտէթլէ հաքէրէթէ կէթիրիյօր քի, գուվվէ ի թէմաս մաղուպ օլմագլա, ու. պու պուխարա թէպտիլ օլույօր։ Պու. չիտտէթլէ հարէքէթ էյլէյէն պուխար ճիւզ՛լէրի տէրհալ հավանընդ իւսթ թապագալարընդա չըգընճա, անլէրին հարէքէթի զա՛իֆլէշիպ, գուվվէ ի թէմաս թէզեհտ օլընմաղլէ, պուլութլար թէչքիլ օլունուպ, եաղմուր վէ դար թանէլէրի պէթէքքար զէմինէ վէ տէրեալարա տիւչիյօր, վէ պու իսէ՝ բուխաւպէթ, փուննարլար, տէրէլէր, ըրմագլար, տէննիզլէր, տէրեալար, վէ հէրսարէթի ասլէն տուն օլան մահալլէրտէ տէ պուղ տէրեալարընդն թէչքիլինէ սէպէպ օլույօր քի, պու՝ ճիւմլէ թէպէտտիւլաթ զըրա՛աթ 'ալէմինէ 'ադա՛իպ թէ՛սիր էյլէյօր։ Ֆագաթ թօփրաղա տիւչէն փէրթէվ ի չէմսին ճիւմլէսի պէ թէքքար կէրի կիթմէյօր. լաքին անընդ պիր զըսմը թէպտիլ օլմուշ պիր հէյ՛էթտէ թօփրաղընդ տէրուննինէ եայըլըպ, մէվսիմլէրին թէպէտտիւլինտէ օրատա հըզգ օլունույօր։ Պու մահֆուզ փէրթէվլէր 'ալէտտէվամ թօփրագտագաքի հարէքէթին նիսպէթինի վէ քիւրէ ի հավանընդն աչաղը գըսմընընդն հէրսարէթինի թէզեհտ էյլէյօր։ Միննթագա ի միւնճէմիտէ, եա տա ասղուգ իզլիմլէրտէ կէճէլէր կիւնտիւզտէն ուզուն օլմայա պաչլատընդընտա ճէվհէրի հարէքէթին նիսպէթի ազալըր։ Զիրա կիւնտիւզինն կէրէք սաթհ ը զէմինտէ վէ կէրէք հավատա հըզգ օլունան փէրթէվլէր կէճէնին իհթիյաճընդը թէվվիյէյէ զայր ի մուգթէտիր օլտընընդտան, ճէվհէրի հարէքէթին չիտտէթի օլ գատար զա՛իֆլէշլէր քի, ֆիտանլար պէօյիւմէքտէն տուր օլուպ, ադաղլար եէթիչիր, եափրագլար տէօքիւլիւբ, վէ պիւթիւն օլ իզլիմին նէպաթ 'ալէմի մընըլ մընըլ ուլույումաղա պաչլար քի, պիշ պունա Դըլ կէլմիչ տէրիզ, վէ պունընդ 'աքսինի օլարագ, կիւնտիւզլէր կէճէլէրտէն ասղունլաչմաղա պաչլայընճա, օրատա հըզգ օլունան փէրթէվլէր կէճէնին իհթիյաճընտան զիյատէ նիսպէթտէ թէզեհտ օլունտընդընտան, էօյլէ պիր ճէվհէրի հարէքէթ վէ խըզ մէյտանա կէլիր քի, նէպաթաթ ույգունընտան տէրհալ ույանըպ, նագէնիմ թէրավէթ իլէ մէվսիմ ի պէհար եէթիչիր։

Միւքէլլէֆ պիր գօնագ ինչա էյլէմէք իչիւն պիր թագըմ թաչ, գում, քիրէճ, քէրեսթէ, մըխ վէ սա՛իրէ պիր եէրէ ճէմ՛ էյլէմէքտէն պիր մա՛նա չըգմայընպ, անլերի ինթիզամա գոյան պիր մահիր

եափըճըյա իչիյաճ հիսա էտիլտիյի կիպի, չէմա վէ քիւրէմիզ մապէյինէտէքի թէրքիպլերի միւնասիպ պիր մուվազէնէյտէ հըզիզ էյլէյէն պիր հարէքէթ գուվվէթի վէ խըզ մէնպա՛ը օլմալը. պու իսկ էթէր տալղալարը տըր։

Պու տալղալար պիհուտուտ էթէր օգիանօսընտա մէյտանա կէլիպ, սաթհը չէմատէ օլ գատար սէրի տիրլէր քի, 93 միլեօն միլ մէսաֆէ գաթ՝ էյլէյիպ, սանիյէտէ հէր պիր եափրագ իւզէրինէ 400 միլեօն քէրըճ միլեօն տալղալար թէմաս էյլէր, պու իսկ ֆիտանլարըն նազիք հիւճրէլէրինտէ չէքէր վէ նիչաաթէ հասըլ էյլէր, վէ աղաճլարըն էօզիւնիւ թէշքիլտէ էն 'ազիմ պիր խըտմէթ իֆա էտէր։ Սօղուգ էթէրէ գարշը չէմանն չիտտէթ վէ խըտմէթի օլ գատար 'ազիմ տիր քի, Լօրա Ֆէլվինին հիսապընա կէօրէ, սաթհը չէմատէ հէր միւրէպպա՛ մէթրօտա 133 պին աթ գուվվէթի օլտըղը կիպի, սաթհը զէմինտէ փէրթէվ ի չէմա հէր պիր միւքեսսէպ միլտէ 22 աթ գուվվէթինէ մալիք տիր։

Պու ճիհէթտէ էօյրէնիլէճէք ախէր պիր խուսուսա չօ տըր քի, չէմատէն պիղէ կէլէն տալղալար խասսիյէթ վէ 'ատէտճէ միւրէքքէպ օլտըղլարընտան, անլէր կէօզլէրիմիզին չէպէքլէրինէ թէմաս էյլէտիքլէրինտէ, պիր թազըմ րէնքլէր հիսապինէ պա՛իս օլուրլար, ֆագաթ պու րէնք տալղալարը իլէ միւթթէհիտ վէ պասսար ը ինսանինին թէմիզ էյլէյէմէտիյի ախէր պիր թազըմ օյսահ տալղալարտա մէվճուտ տըրլար։ Պունլարտան պա՛զլարը րէնք տալղալարընտան գըսա օլուպ, քիմյէվի թէպէտիւլիւն զօհուրընտա ճիամլերին ճէվհէրի թէրքիպաթլարընը էզմէքլիքտէ 'աճիպ պիր գուվվէթլէ իչլէրլեր։ Պու օյսահ տալղալար՝ իւզէրլերինէ տիւչտիւյիւ ճիամլերի գըզըլըրըլար։ Պու ճիամլերտէն պիրըսի սու տըր։ Էկէր պէօյիւք պիր փէրթէվօուզ ալըպ կիւնէչէ թուխար իսէն, ճամ քէնտիսի փէք ազ գըզար, ֆագաթ նօգթա ի իհթիրագտաքի քեաղըտ եանար վէ եա սու գայնար. սէպէպի իսկ պու օյեահ տալղալար տըր։ Պու իֆատէմիզ օյեահ տալղալար իչիւն փէք չէֆֆաֆ, վէ զիյա տալղալարը իչիւն քէսիֆ օլան քիմյէվի թէրքիպտէն զիյալը կէչիրմէք իլէ իսպաթ օլունապիլիր։ Զիյա տալղալարը նօգթա ի իհթիրագա եէթիչտիյինտէ պիր չօգ հէրարէթ մէյտանա կէլիպ, սու պու թէ՛սիր ալթընտա գայնար։ Իչթէ մաւհիմմ մէս՛էլէ չօտրատա տըր քի, սու քէսիֆ օլտըղընտան, չէմատէն կէլէն օյեահ փէրթէվլերի 'աքս էտէճէք եէրտէ էմիպ, տէրուննատէ հըզիզ էյլէր, վէ պու իսկ տէրեալարտա, կէօլլէրտէ, ըրմազլարտա, վէ հաթթա թօփրագ վէ նէպաթտա պուլունան սուլըն թէպախխուրընա պա՛իս օլտր։

Պու տալղալար սույա տիւչէր տիւչմէզ, անըն սաթհընտաքի ճիւզ՛լերինէ սէրի պիր իհթիզազ վէրիպ, անլերի գըզտըրըր, վէ պու միւզէյնէէտ հարսրէթ գուվվէ ի թէմասը մաղտուզ էյլէտիյինտէն, ճիւզ՛լէր ուչարլար. վէ պիղ պու քէյֆիյէթէ թէպախխուր տէրիղ։ Էկէր սու չէմատէն կէլէն պու սիյահ տալղալարտան միւթէ՛ասիր օլմասա իտի, պահարտա նէ պուզ վէ նէ տէ գար չափուճագ էրիյէճէք իտի. վէ հէմ տէ տէրեա վէ տէ նիզլերին թէպախխուր նիսպէթի փէք եավաչ օլուպ, զէմինէ աղ եաղմուր եաղաճագ, վէ թարլալար իսէ հասըլաթտան տուր օլաճագ իտիլէր։ Պու սէպէպտէն գատիմտէ նիչէ միլլէթլերին կիւնէչի էն պէօյիւք իլահ սըրտաընա զօյմալարը 'աճ՛իպ տէյիլ իտի։

ՄԱՂՆԻՍԱՏԱ ԱՄԷՐԻԳԱ ՄԷԹԹԷՊ Ի 'ԱԼԻՍԻ

Մէթթէպիմիզին մու'ալլիմլերի Մէրգիֆունտա քեա՛նին Անաթօլիա զօլէճինին էն միւմթազ մէ՛զունլարընտան իհթիխապ էտիլմիչլէր տիր, վէ մէթթէպ մէ՛մուրլարընըն հէվիճէ տախի աղըր պաչը վէ չայան ը իմթիեազ զաթլար տըրլար։ Մէթթէպ՝ հէր վէճհլէ մազեէտէ մուվաֆֆագ, հավատար, կէնիչ, մու'ալլիմլերին վէ թէճրիպէքեար պիր փէտէր վէ վալիտէյնին միւշֆիգանէ տիգգաթ ու իհթիմամը թահրընտա հազիգի պիր խանէ տիր։

Անտէ Թիւրքճէ, Ինկիլիզճէ, Երմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա թէտրիս օլունուր։ Թէղաննի իլէ մուսիգի թէ'ալիմիւ մէճպուրի, ալաթ իլէ մուսիգի թէ'ալիմիւ իսէ չէրա՛իթէ մէրպուէթ տըր։ Մէթթէպէյին սէնէէ ի թէտրիսիյէտ Սեպտ. 1/14տէ պաչլայըպ, Ցունիս 1/14տէ խիթամ պուլուր։ Սէնէվի իւճրէթի նիհարիլէր իչիւն 2 լիրա ի 'Օսմանի տիր. պունըն պիրիսի պէրվէճհի փէչին, պիրիսի տախի իքինճի միւտտէթին իպթիտաըընտա թէ՛տիյէ օլունուր. լէվհիլէր իչիւն իսէ 14 'Օսմ. լիրասը օլուպ, պունըն նըսֆը փէչին, նըսֆը տիկէրի տախի իքինճի միւտտէթին իպթիտաըընտա թէ՛տիյէ օլունաճագ տըր։ Հէփ թէ՛տիյէթ փէչին տիրլէր։ Եալընըզ միւտիր ի մէթթէպ իլէ խուսուսի պիր թէրթիպտէ պուլունմըչ օլանլար միւթէեանա տըրլար։ Տահա զիյատէ մա'լիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր մէթթէպիմիզին միւտիրինէ միւրաճա՛աթ էթմէլի տիրլէր։ Մէ-ոէչ է ֆէ-ՐԼԵԳ

ԾՐԴՆԱԲԵՆ

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱՔ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1906, 8/21 Յուլիս

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէլեա՛ապէն. Թարաֆ ը էյրէֆ ի հազրէթ ի փա-
տիշահիէն կէյէն Ճիւմ՛ա էրթէսի Ֆրանսա ա-
էֆարէթխանէսինէ մէ՛մուրին ի լազմէ ի՛զամ պույու-
րլարագ Ֆրանսանըն եէվմի մախսուսը օլմագ մի-
նաէպէթիյլե պէյան ը թէպրիքնաթ օլունմուշ
տըր։ Պու միւնասէպէթլե գարազոլ ա-
էֆինէ ի հիւ-
մայեսը, պէր միւ՛թաա տօնատըլարագ վագթ ը
զուհուրտա Թօփ էնտախթ օլունմուշ տըր։ Պու
միւնասէպէթլե Ֆրանսա ա-
էֆարէթխանէսինէ
պիր բեամ ի գապուլ իճրա վէ իրատ օլունան
նութգուրտա էօնիյէ վէ մէհամիտի հազրէթ ի փա-
տիշահի եաա ու թէզքեար էտիլմիշ տիր։ — կէ-
չէն փէնճչէնպիհ կիւնիւ Սըրպիոթան գրալը փէ-
թար հազրէթլերինին եէվմի վէլաէթինէ միւա-
տրի օլմագ միւնասէպէթիյլե, Թարաֆ ը հազրէ-
թի փատիշահիէն Սըրպիոթան ա-
էֆարէթխանէսինէ
պէրայը թէպրիք մէ՛մուրը մախսուս ի՛զամ պու-
սուրուլուրդը կիպի մագամ ը սատարէթփէնահիէն
վէ խարիճիյէ նազարէթինէն տախի մէ՛մուրը
մախսուս ի՛զամ օլունմուշ տըր։ —Պունտան պէօյ-
լէ խանէ վէ տիւքքեանլարը հավը վէ պաղչէյէրին-
տէ օտաան եարատըլմըշլար միւթէէննա օլմագ իւզրէ,
գափու էօնլէրինտէ օտուն քէատիրիլմէմէսի վէ
ալընան օտաունլարըն պէհէմմէհալ ալընտըգլարը մա-
հալլէրտէ գաթ՛ էթտիրիլէրէք նազլ էտիլմէսի չէ-
հիր էմանէթինէ թահթ ը գարարա ալընմըշ տըր։
— Թէրսանէի ՛ամիրէ նամընա Լօնտրատան միւ-
պայա՛ա էտիլմիշ օլան իքի վափօր Սալը կիւնիւ
լիմանըմըզա կէլմիշ, վէ էրքեան ը հարպիյէ ի պահ-
րիյէ րէ՛իսի փաշա հազրէթլերի Թարաֆընտան
թէֆթիշ ու մոա՛յէնէ օլունմըշ տըր։

Վէլեաըն ը Շահանէ. Իսքէնտէրեան գազաքնա
Թապի՛ Մա՛լէ զարիյէսինտէ զուհուր էթմիշ օլան
ասար ը ՛ահթիգա միւզէ ի հիւմայեսնա իրսալ գը-
լընմըշ տըր։ — Զուհուր էտէմէք ասար ը ՛ահթի-
գանըն վազ՛ ու թէշհիրինէ մախսուս օլմագ իւզ-
րէ, Սէլանիքտէ պիր պինա թէ՛սիսի թէգարրիւր
էյլէմիշ տիր։ — Բայազ–Համա խահթընա մախ-
սուս օլարագ Թանզիմ գըլընան զէհա՛իր վէ էշ-
կա ի մահխէլիֆէ Թարիֆէսի մագամը ՛ա՛իտինէ
Թագտիմ գըլընմըշ տըր։ — Պէյրութ չէհրի էյլէք-
Քրիդ չիրքէթի Թարաֆընտան ինթիխապ օլունան
միւհէնտիսլեր չէհրի մէզքիւրէ ՛ազիմէթ էյլէմիշ-
լէր տիր։ — Քաւնիոնին 28, 29 վէ 30նճը կիւնլէ-
րինտէ Ճիտտէտէ վէզատան ալթը միւսապ, 5 վէ-
ֆաթ վուգու՛ պուլմուշ տըր։ — Ճէպէլի Պէրէ-
քէթ ռանճաղը մէրքէզ վէ միւլհագաթընտա իս-
Թիխտամը էյզէմ օլան ի՛Թա ի պէյէտիյէ մա՛ա-
Թընը Թէ՛սին իչիւն Աեաա վէ Պուբնաթ սահի-
լինտէ պիրեր իսքելե ինշասըյլե իտխալաթ վէ իխ-
րաճաթտան պէհէր չուվալ պայընա օնար փարա
րուսում իսթիհսալընա միւսա՛ատ ի՛Թասը Ատա-
նա վիլայէթինտէն մէրճի՛ի ՛ա՛իտինէ իզպար օլուն-
մուշ տըր։ — Իզմիրտէ չիֆԹճիլեր Թարաֆընտան
Թուէթալարագ հասըլ օլան գօզա մահասուլը պիր
միլեօն քիլօյա պալիզ օլմուշ տըր։ — Ասար ը ՛ա-
Թիգա միւէթխասսաիլերինտէն Մ. Ղայէ ախիրէն
Անթինօֆտէ հէնուզ կէօրիւլմէմիշ Թարզ ու չէքլ-
տէ պա՛զը ասար իլէ էվրագ քէչի էյլէմիշ տիր։

Մէ–Րինէվվէ. Իզմիր իլէ Անթալիա արասընտաքի իսքէլէլերէ ամէօլիսա էթմէք իւզրէ, Իտարէ ի Մախսուսէճէ լիւզումը գատար վափօվ Թախսիսի հալընտա սէրվէթ վէ իւմրան ը մէմլէքէթէ ֆա՛իտէպախչ օլաճաղընտան, իզթիզասընըն իֆասը պահրիյէ նազարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։ Վէզապ ի պագարինին հիւքմֆէրմա օլսըզը մահալլէրտէն հայվանաթ իլէ տէրիւէր վէ սա՛իր հայվանաթ գըրընԹըլարընըն խասԹալըգտան սալիմ մահալլերէ նազլ ու իմրարը խասուսընըն մէն՛ ի լիւզումը իգթիզա էտէնլերէ իչ՛ար էտիլմիշ տիր։ — Մէմալիք ի չահանէտէ տուԹ ֆիտէլերի եէԹիչտիրիլմէքտէ վէ ֆիտէֆիլիք այրըճա պիր Թիճարէթէ հալընը ալարագ պիր խալը մէնաֆի՛ Թէ՛սին էթմէքտէ օլսըզընտան, ֆիտէլերին էվրօփայա իխրաճընա միւմանա՛աթ էտիլմէմէսի լազըմ կէլէնլերէ պիլտիրիլմիշ տիր։ — Ա՛չար միւլԹեզիմ վէ քիւֆէլասընըն հաճզ իչիւն իրա՛է էտէճէքլերի էմլաք ու արազինին գըյմէթ ի մուխամմէնէլերի մէ՛մուրին ի ՛ա՛իտինճէ էսաս գայըտ իւզրինտէն Թէտգիգ էտիլմէսի վէ եօգսա միւրաճա՛աթլարը իւզերինէ Թէզեիա ի գըյմէթ էտիլմիշ վէ գայտալարը Թաահհի կէօրմիւշ էմլաք ու արազինին գապուլ օլունմամասը Թահթ ը գարարա ալընմըշ տըր։ — Ղաղնէտէ պիր տարիւլֆիւնուն ը իսլամ Թէ՛սիսի Թէգարրիւր էյլէմիշ տիր։ — Սըրպիոթանտան ԱվօԹրիա Սըրպ մէվաչիսի իխրաճը մէմնու՛ օլտըզընտան, մէմալիք ի չահանէտէն կէրէք պօղազլանմըշ կէրէք պօղազլանմամըշ օլարագ սէվգ էտիլէճէք Թավուգ վէ էնվա՛ը հայվանաթ իչիւն մախրէճ վէ օրհիյէ չէհատէթնամէլերի վէրիլմէսի ԱվօԹրիա սէֆարէթի Թարաֆընտան իլԹիմաս օ-
լունմուշ տըր։ —ԷմՊը՛ա ի Թիւճճարիյէ վէ էչնա վէ հայվանաթ նագլիյաԹընա մախսուս օլաբագ Անա-

տօլեա 'Օաժանը տէմիր եօլա չիրքէթի Թարա-
ֆընտան Թէրթիպ վէ Թագտիմ օլունան Թա'րիֆէ
Նաֆի'ա Նազարէթինճէ Թաստիգ էտիլմիշ տիր։ —
Մէքեաթիպ չակիրտանընըն տուրէթի միւքէմմէլե-
տէ Թէրպիյէ վէ Թա'լիմի մաթլուպ ը 'ալի պուլ-
ունմըդընտան, Տէրհա'ալէթ վէ Թաշրալարտա
մէվճուտ մէքթէպլէր իլէ Թալէպէի մըգտարը-
նըն վէ մա'ալիմինին պէհրէ ի 'լիմինին Թէտ-
գիգ ու Թահգիգի իչիւն մէ'արիֆ ի 'ումումիյէ նա-
զըրը փայա հազրէթլէրինին բիյաէթլերի ալԹընա
տա զէվաք ը միւնասիպտէն միւրէքքէպ պիր
գօմիսիօն Թէշքիլի պապընտա նազարէթի միւշարի-
լէյհայա Թէզքէրէ ի տամիյէ Թաաթիր էտիլմիշ տիր։
— Պուննան պէօյլէ կէրէք վէրկիտէն վէ կէրէք
ա'չար վէ տա'իրէտէն խազինէյէ մէտեուն պուլուա-
նանլարտան մէրճի'ի րէօմիյէ միւրաճա'աթլէ տէ-
նէտ ի խագանիյէ րապթ վէ գայտլէ, միւնագալէ-
սինի իճրա էթտիրմէքտիճին մուղայըր ի ուսուլ
օլարագ 'իհտէլերինտէքի էմլաք վէ արազիյի ա-
Թէրէ տաթանլարըն օ գապիլ մա'ամէլէ ի պէ'իյէ-
լերի քէ'էննա լէմնէքճիւն հիւքմիւնաէ ԹաւԹուա-
րագ խազինէնին տօղրուտան տօղրույա օլարագ
տաթըլան էմլաք ու արազիյէ միւրաճա'աթա տէ-
լահիյէթի օլմաըընն ուսուլ իԹԹիխազը ԹահԹը
գարարա ալընմըշ տըր։ — ԶիֆԹճիլէրէ եիւքտէք
ֆիյ'աթլէ իգրազաթտա պուլունարագ պիլ ախիրէ
Թահսիլ իչիւն միւրաճա'աթ էտէճէք միւրապահա-
ճըլարըն չիֆԹճիլէրին արազիճինի զապթ էյլէմէ-
լերինէ մէյտան վէրիլմէմէսի, վէ պու պապտաքի
ստ'վալարըն նիզամի մահքէմէլէրճէ րուա'յէԹի, վէ
Թահգիգաթտան սօնրա ի'Թա ի հիւքմ օլունմասը,
վէ ֆա'իզին հատտ ը նիզամիտէն ֆազլա օլտըղը
Թէպէյհիւն էԹտիյի ուսուլէթտէ միւԹէճահիլլէրի-
նին տիւկարը միւճազաթ օլունմասը լազըմ կէ-
լէնլերէ իչ'ար գըլընմըշ տըր։ — Պու տէնէ փէտր,
նիհայէթինէ գատար տիւյուն ը 'ումումիյէ վարի-
տաթընըն տէնէ ի տապըգատա 170,000 լիրա ի 'Օս-
ֆազլա օլաճաղը Թախմին էտիլմէքտէ տիր։ —
Պիլ ճիւմլէ էպնիյէ գալֆալարընըն տէնայի'ի նէ-
ֆիսէ ի չահանէճէ լէտել իմԹիհան ինչա'աԹա վու-
գուֆ ը Թամմլարը անլաչըլտըղը Թագտիրտէ եէտ-
լերինէ չէհաւէթնամէ ի'Թասըյլէ մուգապիլինտէ
պիր մըգտար խարճ ալընմասը ֆէրման պույուր-
ըուլմըշ տըր։

Փօս. ճէմ'ա'ընը. վէր. կարապետ ՑարուԹիւն-
եան պիր միւտտէԹտէն պէրու Հաճընտա վա'զ
էԹմէքտէ պուլունուպ, պու քէրրէ Մար'աչըն
Տիվանը Ինճիլի քիլիսէսինէ իսԹիֆասընը վէր-
միշ, քիլիսէ տէ իսԹիֆասընը գապալ էԹ-
միշ տիր։ Միւամիլէյէ Հաճընըն պիրինճի քիլի-
սէսինտէ պիր սէնէ տահա վա'զ էտէճէք տիր։
— Ցուննուն սօն հաֆԹասընտա Մար'աչ ճիվա-
րընտա պուլունան Ինճիլի քիլիսէլերին վա'ըզլա-
րը Մա'րաչտա իճԹիմա' էԹմիշ օլուպ, օլ ճէմի'յէԹ-
լերտէ քիլիսէլերին ահվալ ը րուհանիյէսինէ տա'իր
մէգալէլէր զրա'աթ օլունմըշ տըր։ — վեր. Ց. Գ.
Պիւլպիւլեան Գայսէրիյէ քիլիսէսինէ իսԹիֆասը-
նը վէրմիշ տիր։ — Ցուննա 28տէ Խարփուէթ գո-
լէճինին Թէվզի' ի միւքեաֆաթ զինէԹլերի իճրա
օլունուպ, գըզլար տա'իրէսինտէն 1, վէ օղլանլար
տա'իրէսինտէն 8 միւնԹէհիլէր պուլունմըշ տըր։
Ճէզալիք Պէյրութ գոլէճինին միւքեաֆաթ վէ
տիվլօմա Թէվզի'ի բէօմի տախ Ցուննա 27տէ
վուգու' պուլմուշ օլուպ, Թըզպիյէ տա'իրէսին-
տէն 9 էրմէնի կէնճլէր տիվլօմա այմըշ տըրլար։

Հայ Լ-սս. ճէմ'ա'ընը. Արմաշ Դպրեվանքընըն
հէյ'էթ ի իտարէսի պու եաԹընլարտա միւ'էսսէ-
սէ ի մէգրիւրէնին հիմայընը իլան էտէճէքլեր։
Անլաչըլտըղընա կէօրէ, Դպրեվանքըն այտա 40 լի-
րա գատար աչըղը պուլունուբ իմիշ, վէ պու աչը-
ղը Ուննեան պիրատէրլեր քէնտի քիսէլերինէն
գափատըրլար իմիշ։ Շիմտիյէ գատար պու ի'անէ-
նին մէճմու'ի 8,000 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր։
— կիրակի կիւնիւ Պէրպէրեան մէքթէպինին Թէվ-
զի' ի տիվլօմա զինէԹլէրի իճրա էտիլմիշ տիր։
11 միւնԹէհիլէր նատիգլար իտտա էԹմիշ տիրլեր։
— Մագրիքօյիւնտէ իճրա ի Թէպապէթ էտէն
Տօգ. Նազարէթեանա տէօրտիւնճիւ րիւԹպէտէն
'Օսմանի նիչանը իհսան պուլյուրուլմըշ տըր։

Բաա ճէմ'ա'ընը. Գընալըտաքի մանաաԹըրը Սին-
հօս օղլու ֆամիլեասը 3,000 լիրայա սաթուն ա-
լըպ, անը էյԹամխանէյէ Թահվիլ էԹմիշլեր տիր։
Մէպլաղ ը մէգրիւրընն նըսֆը փաթրիգխանէյէ
վէ տիկէր նըսֆը Հէյպէլիտէքի 'իլմ ի իլահիյաթ
մէքթէպի իտարէսինէ Թէտիյէ էտիլմիշ տիր։ —
Ցէննէր Բաա մէքթէպի իլէ Հէյպէլի ատասը մէքթէ-
պի չակիրտանընտան լիսանը Թիւրքիտէ էն գիյատէ
իպրազ ը լիյագաթ էտէնլերտէն պիրինճիսինէ 15
վէ իքինճիսինէ 10 լիրա միւքեաֆաթ ի'Թա օլուն-
մուշ տըր։

ՅԱՐԱՁԻՑԷ Էհմէտ ը Մէհէտտէսէ	Լ.	Օ.	104	9	
Շարդ Տէվիր եօլու Թահվիլաթը	Ձրնգ.		145	87½	
Ա. Գրեաի Ֆօնտիյէ Էժիպսիյէն	,,		319		
Բ. ,, ,, ,,	,,		266	75	
Պանգ Նահիճնալ աբ կրէս	,,		432		
Մէհէմէտ ղըզ.	107	24	Գրմիշ	ղըզ.	50	
Մէհմուտ ,,	101	30	Լիրա Ինգիլիզ	,,	109	26
Հիւսէյին Ուֆաղէզ	104	10	Կիւմիւշ մանէթ	,,	68	
Նահիճնէ ղըզ.	87	6	Գա'իմէ	,,	9	3

ԽԱՐԻՃԻՑԵ

Ֆրանսա. Թէմմիզ մահքէմէսի Րէն մահքէմէսի գարարընը իթթիֆագ ը արա իլէ նագզ էթմիչ օլուպ, տա՛վա տիկէր պիր տիվան ը հարպա իհալէ էտիլմէյէճէք տիր։ Թէմմիզ մահքէմէսի 18 րէյէ գարյը 31 րէյ իլէ մահքէմէնին գարարընըն 51 ղազէթատա նէյր օլուննմասընա գարար վէրմիչ տիր։ Մէճլիս ի մէպ՛ուսան նիւզ պաչը Տրէյֆիւսին սիւվարի պինպաչըլըղընա, Րէն մահաքէմէսի էսնասընատա ստորուսընը սէօյլէմիչ օլան Գայմադամ Փիգարըն տա միրալայլըղա Թերֆի՛ինի միւթէզամմին օլարագ, Թեպլիզ էտիլէն լա՛ինայը Թատիգ էթմիչ տիր։ Պաս միւնաձէպէթլէ Րօն էյալէթի մէպ՛ուսը Մ. Փրէսանսէ իրատ ը նասրագ էտէրէք, Տրէյֆիւս մէս՛էլէհինտէ սախթէքեարլըգ իրթիքեապ էտէն զապթման իլէ ֆա՛իլ ի միւչթէրիքլէրինին սիլը ի ՛ատաքերիտէն Թարտընը, վէ հա՛իզ օլտըգլարը Լէժիօն տ՛Օնէօր նիչանընընին քէնտիլէրինտէն րէֆ՛ ու իսթիրատընը, վէ պասընընա պէրապէր մուգատատէմա պի ղայր ը հագգընի նիչանլարը նէղ՛ էտիլմիչ օլանլարա տա նիչանլարընընին ի՛ատէօնի Թալեպ էթմիչ տիր։ Իննինչ Փօլ Տրէյֆիւս տա՛վաը հագգընտա վէրիլէն գարարա տա՛իր տէյօր քի։ «Տրէյֆիւսէ էտիլէն զաարլարըն մէյտան ը ՛ալէնիյէթէ չըգարըլմասը, վէ իհգագ ը հագգ իչիւն ինսանլար Թարաֆընտան էտիլէպիլէն չէյլէրին հէփսիսի իճրա օլունմըչ տըր։ Մ. Տրէյֆիւսիւն տիւնյար օլտըղը հագգասըզլըգլարա, միհն ու մէչագա պէտել րէսմի հիչ պիր չէյ իճրա էտիլէմէզ իսէ տէ, անըն նամ ու չէօհրէթի չա՛իպէ ի խիյանէթատէն իլէլեպտ Թէմմիզլէնմիչ տիր, վէ Տրէյֆիւս մէս՛էլէհինտէ իհզար ը հագիգաթա վագֆ ը նէֆս էթմիչ Րէյնախ, Զօլա, Փիգար կիպի զէվաթ ը ՛ատաղէթիմաթըն մասնթազըր պուլունտուգլարը պէօյիւք նէթիճէ իլթէ պասնտան ՛իպարէթ իտի։ Ֆրանսա սա՛իր ագվամըն պաս մէս՛էլէյէ կէօսթէրտիքլերի չէտիտ մէրագտան տօլայը կիւճէնիյօր իտիյօտ տէ, հաքիմլէրինին ՛ատաղէթի կիւնէչ կիպի օրթայա չըգարմըչ օլմասընտան տօլայը տիւնյարընըն Թէպրիքեաթընա մազհար օլմուշ տըր։» Սա՛իր էճնէպի ղազէթալարը տախի պաս եօլտա իտարէ ի քէլամ էյլէմէքտէ տիրլէր։ Մէպ՛ուսան մէճլիսի իւչ ուզուն իճթիմա՛ատան սօնրա, Ծուլիս 11տէ պիր Թագըմ գապահաթ վէ ճիւրմլիլէրէ ՛ափվ ը ՛ումուսի ի Իլանընա գարար վէրմիչ տիր։ Իչպու ՛ափվ ը ՛ումումիյէ՛ ախիրէն վուգու՛ պուլան իսթիխապաթ ը ՛ումումիյէ զարֆընտա իճրա օլունան գապահաթ վէ ճիւրմլէր էսհապը իլէ Մայիս 1 նիւմայիլերի, քիլիսէ էմվալ ու էչեսընըն գօյսուտաթընըն իճրասը միւնասէպէթիյլէ իրթիքեապ օլունան էֆ՛ալ ը ճիւրմիյէ էսհապը իլէ ՛ատաքիր ի պէրրիյէ վէ պահրիյէ ֆիրարիլէրի տախիլ տիր։ Մաս՛ամէլաթ ը ղայր ի մէչրու՛էտէ պուլունմըչ օլմալարընտան տօլայը մէ՛մուրիյէթլերինտէն Թարտ ու Թէպ՛իտ էտիլմիչ օլան փօսթա մէ՛մուրլարընըն իչպու ՛ափվ ը ՛ումումի ճէմվէլինէ իտխալ էտիլմէմիչ օլմալարը ճալիպ ի տիգգաթ տըր։ —

—Փարիստէն Ծուլիս 17 Թարիխիյլէ չէքիլէն Թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Թօփճու պինպաչըսը Տրէյֆիւսիւն վէնսաննատա պուլունան 12նի Թօփճու ալայընա Թերֆիգի միւԹէաննվէր պուլունտուղը իչ՛ար օլունմըչ իտիյօտ տէ, մու՛ախխարէն վարիտ օլան մա՛լիւմաթա կէօրէ, պինպաչը Տրէյֆիւս էրքհան ը հարպ հէյ՛էթինէ իտխալ օլունմըչ տըր։ Ճէն. Փիգար իսէ Փարիստէ պուլունան օնընճը փիյատէ ֆըրգաթը գօմանտանլըղընա վէքհալէթէն Թա՛ինին էտիլմիչ տիր։ Միւսմալիյէ՛ Ճէնէրալ 1903 ասէնէօնտէն պէրու միրիլիվալըգ րիւԹպէօնի իհրազ էթմիչ տիր։ Ֆրանսատա իսէ, միրիլիվալար ՛ալէհսէվիյէ իքի սէնէ զարֆընտա ֆէրիգլիք րիւԹպէօնինէ Թէրֆի՛ էտիլտիքլերինտէն, Ճէն. Փիգարըն էագընտա ֆէրիգլիգ րիւԹպէօնինի իհրազ էթմէսի միւհԹէմիչ տիր։ —Ֆրանսա մէպ՛ուսան մէճլիսի մահ ը հալին 13նտէ 50 րէյէ գարյը 517 րէյ իլէ վարիտաթ իւզերինէ վէրկի Թարհընա մախսուս լա՛ինայը գապուլ վէ Թատիգ էյլէմիչ տիր։ Մալիյէ նազըրը Մ. Փուանգարէ իչպու լա՛ինայը զայէթ վազրհ վէ միւսաքիթ սուրէԹտէ Թագտիմ էտէրէք, վարիտաթատան վէրկի ալընմասընա տա՛իր նէյնի վէ մուհիմմ պիր գանուն մէյտանա կէԹիրմիչ տիր։ Ուֆագ վարիտաթ վէրկիտէն մու՛աֆ օլաճագլար, միւ՛ԹէտիլՎարիտաթտան միւ՛ԹէտիլՊիր վէրկի ալընաճագ, պէօյիւք վարիտաթ իւզերինէ իսէ նիսպէթէն տահա աղըր վէրկի Թարհ էտիլմիչ տիր։ Սէրմայէ իլէ պիրլէշմիչ սա՛յ ու ՛ամէլ վարիտաԹընտան ալընան վէրկի՝ 0/0 ¾ նալընըզ սէրմայէ վարիտաթընտան ալընան վէրկինին նիւզէ նըսֆը նիսպէթինտէ վէրկի ալընաճագ տըր։ Ա՛իլէ փէտէրլերին էվլատլարը արԹըզը նիսպէթատ վէրկիլերի ազալմագ տըր։ —Ֆրանսա բէ՛իս ի հիւքիւմէԹի Մ. Ֆալիէր հազրէթլերի եազ մէվհիմինի կէչիրմէք իւզրէ, Փէնճէչէնպհ կիւնիւ Բամպոյէյէ ՛ազիմէԹ էտէճէք, վէ կէլէճէք Սեպտեմբերէ գատար օրատա գալաճագ տըր։

Հիւմոթոքան Դ-լէ-մոլըը. Իմփէրաթօրիչա էօժէնի արապա իլէ Վօլֆկանկ կէօթհենիւն էթրաֆ

ֆընտա պիր թէնէզղիւհ իճրա էթմիշ, վէ ազ-
չամլայընն միւշարիւէյհայա իքրամէն Իյլտէ գասր ը
իմփէրաթօրիտէ բէտմի պիր զիյաֆէթ քէչիտէ
օլունմըշ տըր։ Իյլտէ քէնտիսինէ կէօսթէրի-
լէն ատար ը միհմաննիւվազիտէն զայէթլէ մահ-
զուզ վէ մինէթտար օլան միւշարիւէյհա հազրէթ-
լէրի կէչէն Ճիւմ'ա էրթէսի չարգ սիւբ'ատ գա-
թարըյլէ Փարիսէ միւթէվէճճիհէն Վիէննատան
հարէքէթ էթմիշ տիր։ Իյլտէքի միւլազաթըն վաս-
գաս'ընտան էվվէլ, միւշարիւէյհիւմա արատընտա
էփէյի ուզուն պիր մահխապէրաթ իճրա օլունմըշ
տըր։ Իմփէրաթօրիչանըն 80ինճի բէս" ի ատնէ ի
տէվրիյէ ի վէլատէթինէ միւտատրֆ օլան Մայիս
Ցտէ միւշարիւէյհա իմփէրաթօր Ֆրանց Եօզէֆիէն
զայէթ սամիմանէ պիր թէպրիքնամէ ախզ էթմիշ,
վէ անտէն օ գատար միւթ"էսսիր օլմահ քի,
քէնտիսի կիսլի պիր չօգ իտպար վէ ֆելաքէթլերէ
օղրամըշ օլան իմփէրաթօր հազրէթլերինէ թէչէք-
քիւրաթընը չահսէն 'արզ էթմէքլիյէ գարար վեր-
միշ, վէ միւշարիւէյհէ իճպար ը քէյֆիյէթլէ, քէն-
տիսինի պիր տէֆ'ա տահա կէօրմէքլիճը արզուսընը
իզհար էյլէմիշ տիր։ Իմփէրաթօր' միւշարիւէյհայա
պէյան ը թէչէքքիւրլէ անը Իյլտէ քէնտիսինի զի-
յարէթէ տա'վէթ էթմիշ տիր։ Կէրչի պու միւլա-
զաթըն պիր կէօնէ էհէմմիյէթ ի սիյասիյէտի օլա-
մազ իսէ տէ, միւտատէթ ի 'էօմրլերինտէ 19ընճը
'ատրըն Թարիխինին զայէթ մահհիմ գըսմլարընըն
վազուզ' պուլմահ օլարդը իքի միւսինն զաթլարըն
միւլազաթը հիչ չիւպհէ եօգ քի պիւթիւն տիւն-
եատա իննանլարընն նազար ը տիգգաթլարընը ճէլպ
էտէճէք տիր։ — Ցուլիս 11 Թարիխի իլէ Պէր-
լինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ պիլ-
տիրիլտիյինէ կէօրէ, Գրալ էտուարտ իլէ իմ-
փէրաթօր Վիլհելմ արատընտա պիր միւլազաթ է-
ատսէն գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Նասէհնալ Ցայ-
նոհնէրն պիլտիրտիյինէ կէօրէ, միւշարիւէյհիւմա
արատընտաքի միւլազաթ Օգուստոս էվատիյինէ
տօղրու Ալմանիա Թօփրաղը իւզէրինտէ վազուզ'
պուլաճագ տըր։ Միւլազաթըն զէման ը վազուզ'ը
հէնուզ գարարլաշտըրըլմամըշ տըր, վէ պու պապ-
տէ պիր գաչ ղաղէթալարըն վէրտիքլերի խապէր
պի ասլ ա էսաս տըր։ Ցայն Ցուլիս 11ին ագշա-
մընտա պիր Լօնտրա չիրքէթի ղաղէթատընտան
ալարագ նէչր էթմիշ օլորդը պիր խապէրէ կէօրէ,
Գրալ էտուարտ հէր ատնէ օլորդը կիպի, պու ատնէ
տախի իսթիհմամ միւտատէթինի Մարիէնպատտա
կէչիրտիքտէն տօնրա, Շէօնպրունտա Իմփէրաթօր
Ֆրանճ Եօզէֆէ միւտաֆիր օլաճագ տըր։ Ցայն իշ-
պու զիյարէթ խապէրինին ատերայ ը իմփէրաթօրի
խալգը իլէ միւնասէպաթտա պուլունան րիճալը
տէվլէթ Թարաֆընտան Թ"եհտ էտիլմէքտէ իտիյինի
պէյան իլէ Գրալ էտուարտը Իյլտէ իճրասը միւմ-
քին օլանտան տահա պէօյիւք տարաթ վէ տէպտէ-
պէ իլէ գապաս էթմէքլիյէ արզուքէշ պուլունան
Իմփէրաթօր Ֆրանց Եօզէֆին Թալէպիյլէ խուսու-
սի Թէրթիպաթ իճրա օլունմըշ իտիյինի, Գրալ էտ-
ուարտըն Իմփէրաթօր հազրէթլերինին Թէքլիֆինէ
Թէվֆիգէն, քէնտինին Սեպտ. Ցտէ եախօտ Ղտէ
Վիէննայա միւվասէլէթ էտէճէյինի պիւտիրմիչ ի-
տիյինի 'իյալէ էտիյօր։ Մէհաֆիլի տիպլոմաթըզի-
յէ վէ սիյասիյէտէ պաս զիյարէթին Թէրթիպաթը-
նա տա"իր հիչ պիր մա'լիմաթ եօգ տըր տէյիս
կէօրիւնմէքտէ տիր։

Մէ-ընվէվէ'ե. Պիր գաչ կիւնտէն պէրու կուս-
Թէմալա իլէ Սան Սալվատօր հիւքիւմէթլերի պէյ-
նինտէ տէվամ էտիպ, իլերիտէ միւ"էսսիֆ վագ'ա-
լարը միւնթիճ օլմահը մէլհուզ պուլունան մահ-
հարէպէ նիհայէթ Մ. Ամերիգա հիւքիւմէթինին
հիւանի վէսաթէթիյլէ խիթամ պուլմուշ, վէ Թա-
րաֆէյնի մահհարիպէյն արատընտա 'ադատ ը միւսա-
լէհա էտիլմիշ տիր։ Պու պապտէ Նիւ Եօրգտան
Ցուլիս 17 Թարիխիլէ չէքիլէն Թէլէկրաֆնամէտէ
տէնիլիյօր քի, «Մ. Ամերիգա հիւքիւմէթինին
հիւանի վէսաթէթիյլէ Կուսթէմալա վէ Սան
Սալվատօր հիւքիւմէթլերի պէյնինտէ 'ադատ ը միւ-
սալէհա էտիլմիշ տիր։» Փարիստէն տահի 'այ-
նի Թարիխլէ չէքիլէն Թէլէկրաֆնամէտէ տէնի-
լիյօր քի, «Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Սան Սալ-
վատօր ճէնէրալ գոնսօլօսլըղը Թարաֆընտան վա-
րիտ օլան մա'լիւմաթ ը րէտմիյէյէ կէօրէ, Մ. Ամէ-
րիգա հիւքիւմէթինին Թէվասսութ ը տօսթանէթի
իւզէրինէ Սան Սալվատօր իլէ Կուսթէմալա մահ-
հարէպէտի խիթամ պուլմուշ, վէ Թարաֆէյն պէյ-
նինտէ պիր միւսալէհա 'ադատ էտիլմիշ տիր։» —
Կէչէն Փազար վէ Փազար էրթէսի կիւնլերի Իսթ-
րօմպոլի ճանար տաղընտա եէնիտէն չիրտէթլի
Ֆէվերանլար վազուզ' պուլունդը իշ'ար էտիլիյօր։
— Իմփէրաթօր Վիլհելմ հազրէթլերի Թարաֆընտան
վէրիլէն էմր իւզէրինէ էքսպրա Շափէլտէ քեմ"ին
քիլիճէտէ մէտֆուն պուլունտուղը մէրվի օլան
Շարլըմանեընըն մադալերի աչըլմըշ, վէ Սիլիկա-
լըլարա 'ա"իտ պիր չօգ սատր պուլունմըշ տըր։ —
Գրալ Եօրկի մէպ'ուսան մէճլիսինին Թա'Թիլի 'ա-
գապինճէ էքսպրէ Պէնճ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ
էտիպ, էճնա ի բահտէ պիր գաչ կիւն վիէննատա
Թէվէզզուճ էտէճէք տիր։ Պիր միւտատէթ էքսպրէ
Պէնտէ գալտըգտան սօնրա Փարիսէ 'ազիմէթ է-
տէճէք, վէ օրատա 3 կիւն գալտըգտան սօնրա,
Գօպէնհակա կիտէճէք տիր։

ԻՍԹԱՆԳՕԼՑԱ
Ա. ՑԱԿՈԲ ՊՕՑԱՃԵԱՆ ՄԱԹԱՂԱՍՏԻՏ ԹԱՂ' ՕԼՈՒՆՄԸՇ
Ֆինճանճըլար եօգուզը Ամերիգան խառն